

Rozmowa z prof. Michałem Lwem-Starowiczem,
seksuologiem **str. 2**

FOT. SWPS

Polska najniższa pensja minimalna
jest obecnie 10. najwyższą kwotą
w UE i 7., jeśli wziąć pod uwagę
koszty życia – str. 8

BIZNES

GŁOS

DZIENNIK POMORZA

POMORZA

Wtorek
16.06.2026

Nr 137 (5895)
Nakład: 4.280 egz.

www.gp24.pl
Cena 5,00 zł (w tym 8% VAT)

Słupsk.
Rozpoczyna się
remont ulicy
Gdyńskiej. Będą
utrudnienia **str. 3**

Region.
Jak będzie wyglądać
Park Łososia w Ustce?
Miasto pokazało
wizualizacje **str. 4**

Przepisy.
ZUS sprawdzi, czy
jeszcze żyjesz
str. 13

Nr ISSN 0137-9526

Nr indeksu 348-570

SŁUPSK

Zawody rowerkowe „Głosu” startują już
w najbliższą niedzielę **str. 4**

FOT. LUKASZ GABAR

Jak PZPR urządziła życie Polakom

W grudniu 1948 r. komuniści z Polskiej Partii
Robotniczej i socjaliści z Polskiej Partii
Socialistycznej powołali do życia Polską
Zjednoczoną Partię Robotniczą **str. 5**

Sport.
AML Słupsk
podbił Zamość.
Grad medali
lekkoatletów
str. 16

Sport.
Drużyna SP-16 Słupsk
najlepsza w krajowym
turnieju Orlen Orlik
Basket Cup
str. 16

OŚWIATA RZĄDOWY PROJEKT TRAFIŁ DO SEJMU

Smartfony mają zniknąć ze szkół

Wojciech Lesner
Słupsk

**Od 1 września 2026 roku uczniowie
szkół podstawowych w całej Polsce
mają zostać objęci zakazem korzy-
stania z telefonów komórkowych.
Rząd przekonuje, że nowe przepisy
poprawią koncentrację dzieci,
a także przyczynią się do walki
z uzależnieniem od social mediów.
W niektórych placówkach w Słup-
sku zmiana nie będzie jednak re-
wolucją – podobne zasady funkcyj-
nują tam już od kilku lat.**

Rada Ministrów przyjęła na początku
czerwca projekt ustawy wprowadza-
jącej zakaz korzystania przez uczniów
szkół podstawowych z telefonów ko-
mórkowych oraz innych urządzeń
umożliwiających komunikację na od-
ległość lub rejestrowanie obrazu
i dźwięku. Jeśli nowe przepisy zostaną

przyjęte przez Sejm, wejdą w życie 1
września 2026 roku.

Na konferencji po posiedzeniu
rządu ministra edukacji Barbara No-
wacka podkreśliła, że zakaz wprowa-
dzony będzie „na wyraźny głos na-
uczycielek i nauczycieli”.

– Mam nadzieję, że (to rozwiązanie
– PAP) poprawi po pierwsze: siłę i au-
tonomię nauczycieli, ich decyzyjność,
ich sprawczość, po drugie: wprowadzi
porządek komputerowy, cyfrowy
w szkołach. Wszyscy powinniśmy być
odpowiedzialni za to, w jaki sposób
my sami dorośli, ale i dzieci używamy
telefonów komórkowych – wskazała
szefowa MEN cytowana przez PAP.

Zakaz ma obowiązywać zarówno
na terenie szkoły, jak i podczas zajęć
edukacyjnych organizowanych poza
jej murami. Wyjątkiem będą wy-
cieczki szkolne, pobyt w internatach
oraz korzystanie z infrastruktury
szkolnej poza godzinami zajęć,

na przykład obiektów sportowych
udostępnianych mieszkańcom.

Projekt przewiduje także jasne wy-
jątki od zakazu. Uczniowie będą mo-
gli korzystać z urządzeń elektronicz-
nych za zgodą nauczyciela, jeśli będzie
to związane z realizacją programu na-
uczania, sprawdzeniem wiedzy lub
koniecznością pilnego kontaktu z ro-
dzicem. Możliwe będzie również uzy-
skanie okresowej zgody dyrektora
szkoły ze względu na stan zdrowia,
niepełnosprawność lub szczególne
potrzeby ucznia. Korzystanie z tele-
fonu będzie dopuszczalne także w sy-
tuacjach zagrożenia życia, zdrowia lub
mienia.

W przypadku łamania przepisów
szkoły będą mogły stosować działania
wychowawcze, kary przewidziane
w statutach oraz obniżyć ocenę z za-
chowania.

©
Czytaj na str. 3

FOT. 123RF

Zdaniem psychologów smartfony i dostęp do social mediów powodują wśród dzieci uzależnienie

Jutro w naszej gazecie Strona Zdrowia

- Rak nerki występuje stosunkowo rzadko, ale śmiertelność jest wysoka
- Najlepsze sanatoria dla osób z chorobami serca

Zamów prenumeratę

Głos Pomorza
Głos Koszaliński
Głos Szczeciński ☎ 94 340 11 14
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.gp24.pl

KALENDARIUM

16 CZERWCA POLSKA

1781
Odybła się premiera komedii Fircyk w zalotach Franciszka Zabłockiego.

1815
Utworzono Królestwo Polskie (kongresowe).

1898
W Krakowie odsłonięto pomnik Adama Mickiewicza.

1935
Na Walnym Zebraniu Naczelnej Izby Lekarskiej przyjęto Zbiór zasad deontologii lekarskiej, pierwszy kodeks etyki lekarskiej w niepodległej Polsce.

1943
Niemcy zakończyli ostatnią akcję wysiedleńczą w getcie lwowskim, mordując lub wywożąc do obozów pracy ponad 20 tys. Żydów; w czasie trwania akcji doszło do zbrojnego wystąpienia żydowskiego ruchu oporu.

1944
W Jewłazach nad Niemnem w walce z Niemcami poległ Jan Piwnik „Ponury” - cichociemny, oficer „Wachlarza”, szef Kedywu Okręgu Radomsko-Kieleckiego Armii Krajowej, dowódca partyzanckich zgrupowań walczących w Górach Świętokrzyskich i oddziału dywersyjnego na Nowogródzczyźnie.

1977
Uruchomiono połączenie promowe Świnoujście-Kopenhaga.

1983
Rozpoczęła się druga wizyta papieża Jana Pawła II w Polsce. W mszach i spotkaniach z nim wzięło udział 8 mln osób. Miesiąc po jej zakończeniu władze zniósł stan wojenny.

ŚWIAT

1657
Holenderski uczonec i wynalazca Christiaan Huygens otrzymał patent na pierwszy zegar wahadłowy.

1911
Założono amerykański koncern informatyczny IBM.

1950
W Rio de Janeiro otwarto stadion Maracanã.

1960
Premiera dreszczowca Psychoza w reżyserii Alfreda Hitchcocka.

1963
Z kosmodromu w Bajkonurze (Kazachstan) wystrzelono statek Wostok 6 z pierwszą kosmonautką Walentiną Tierszkową na pokładzie.

Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii

Mira Suchodolska (PAP)
Rozmowa

z prof. Michałem Lwem-Starowiczem, seksuologiem

Coraz częściej mówi się o osobach, które w życiu seksualnym korzystają z pomocy rzeczywistości wirtualnej albo narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, ale w kontakcie z żywym partnerem zaczynają doświadczać trudności. Niektórzy mówią wręcz o swoistym „resecie mózgu”. Czy takie osoby trafiają już do pana gabinetu?

Nie powiedziałbym, że mamy do czynienia z „resetem” układu nerwowego, ale rzeczywiście spotykam pacjentów, którzy skarżą się na trudności w funkcjonowaniu seksualnym w relacjach z realnymi partnerami. Obecnie najczęściej są to osoby doświadczające negatywnych konsekwencji problemowego korzystania z pornografii. Warto pamiętać, że pornografia sama również przeszła ogromną ewolucję technologiczną. Nie ogranicza się już do zdjęć w „świerszczykach” czy materiałów wideo. Coraz częściej łączy się ją z rzeczywistością wirtualną, technologiami dającymi poczucie zanurzenia w cyfrowym świecie czy algorytmami sztucznej inteligencji.

Na razie jednak stosunkowo rzadko pacjenci zgłaszają trudności wynikające bezpośrednio z używania najbardziej zaawansowanych technologii do stymulacji seksualnej. Prawdopodobnie dlatego, że nie są one jeszcze tak powszechne, jak konwencjonalna pornografia oraz zbyt drogie dla przeciętnego użytkownika.

Czy z neurobiologicznego punktu widzenia mózg odróżnia orgazm osiągnięty dzięki kontaktowi z drugim człowiekiem od orgazmu wywołanego przez technologię? W końcu w świecie cyfrowym brakuje wielu bodźców obecnych w realnej relacji - zapach, dotyku, spontaniczności

FOT. SWPS

Michał Lew-Starowicz: – Algorytm jest projektowany tak, by odpowiadać na nasze potrzeby. Nie odrzuca, nie obraża się, nie ma gorszych dni i nie domaga się kompromisów

czy emocjonalnej nieprzewidywalności.

Sam orgazm jest bardzo złożonym i różnorodnym doświadczeniem. Z perspektywy neurobiologicznej mamy do czynienia z procesem związanym ze zmianami aktywności poszczególnych regionów mózgu i uwalniania neuroprzekazników niezależnie od tego, czy prowadzi do niego kontakt z rzeczywistym, czy wirtualnym partnerem, albo masturbacja z użyciem pornografii. O intensywności przeżycia decydują jednak m.in. poziom podniecenia, poczucie bezpieczeństwa, towarzyszące pozytywne lub negatywne emocje czy indywidualne predyspozycje. Orgazm nie jest także jedynym celem podejmowania aktywności seksualnej. Wpływu technologii na seksualność nie powinniśmy także sprowadzać do perspektywy silniejszego czy słabszego orgazmu, ale bardziej zróżnicowanych oddziaływań, a przede wszystkim nowego zjawiska, którego znaczenia się dopiero uczymy.

Jednym z najbardziej fascynujących zjawisk jest zakochywanie się ludzi w chatbotach. Wielu użytkowników nadaje im imiona, buduje emocjonalną więź, a utrata takiej relacji bywa przeży-

wana jak prawdziwe rozstanie.

Mnie to akurat nie zaskakuje. Ludzki mózg jest zdolny do tworzenia bardzo silnych więzi emocjonalnych również w oparciu o wyobrażenia na temat relacji, zamiast testowania rzeczywistości. W efekcie wiele osób funkcjonuje w relacjach idealizowanych przez długi czas, aż nie docho- dzi do rozstania, zdrady lub innego kryzysu. Wtedy zastanawiają się: Jak mogłem/mogłam tego wcześniej nie dostrzec? Odpowiedzią jest myślenie życzeniowe.

W przypadku sztucznej inteligencji ten mechanizm może być generowany w inny sposób, ponieważ algorytm jest projektowany tak, by odpowiadać na nasze potrzeby. Nie odrzuca, nie obraża się, nie ma gorszych dni i nie domaga się kompromisów. Mamy więc do czynienia z partnerem dostępnym przez całą dobę (pod warunkiem naładowanej baterii), cierpliwym i wspierającym. To może prowadzić do wytworzenia się zaangażowania emocjonalnego nawet wtedy, jeżeli mamy świadomość, że „to tylko maszyna”. Problem pojawia się także wtedy, gdy oczekiwania wypracowane w kontakcie z technologią zaczynamy przenosić na ludzi. Żaden człowiek nie jest dostępny przez 24 godziny na dobę i nie będzie natychmiast odpowiadał na nasze potrzeby.

Gdyby miał pan napisać scenariusz filmu o seksualności za piętnaście lat, jaki byłby ten świat? Nadal oparty głównie na relacjach międzyludzkich i rodzinach, czy raczej pełen ludzi żyjących w technologicznych kokonach?

Nie wyobrażam sobie przyszłości jako katastroficznego scenariusza wyeliminowania relacji międzyludzkich przez technologiczne kokony z człowiekiem w środku. Raczej jako rzeczywistość jeszcze większej różnorodności. Trudno przewidzieć, jaki odsetek ludzi, większość czy mniejszość, pozostanie w relacjach romantycznych i sek-

sualnych wyłącznie między- ludzkich. Będą zapewne osoby funkcjonujące głównie w świecie cyfrowym, z wirtualnymi lub robotycznymi partnerami. Prawdopodobnie pojawią się też nowe modele relacji, w których obok ludzi uczestnikami życia rodzinnego, zaangażowania emocjonalnego czy seksualnego staną się zaawansowane technologiczne systemy korzystające ze sztucznej inteligencji. Można wyobrazić sobie relacje otwarte albo związki poliamiczne, w których obok dwóch czy trzech ludzi pojawia się cyfrowy partner.

A gdyby do pana gabinetu przyszedł pacjent i powiedział: Cyfrowy seks daje mi więcej satysfakcji niż relacje z ludźmi. Zaleciłby mu pan cyfrowy detoks?

Pacjenci przychodzą nie po to, żeby pochwalić się swoim szczęściem, tylko w poszukiwaniu pomocy - kiedy doświadczyć problemu. Ja z kolei nie podejmuję za pacjentów życiowych decyzji. Tak samo, jak nie odpowiadam komuś, czy powinien wejść w związek otwarty, rozstać się z partnerem albo całkowicie zmienić swoje życie intymne. Rolą terapeuty nie jest wskazywanie jedynej słusznej drogi, lecz pomaganie pacjentowi w zrozumieniu możliwych konsekwencji różnych wyborów. Jeżeli ktoś mówi, że świat cyfrowy daje mu więcej satysfakcji niż relacje z ludźmi, interesuje mnie przede wszystkim to, jakie potrzeby dzięki temu zaspokaja i co jednocześnie traci oraz, dlaczego przychodzi po pomoc, skoro jest tak dobrze. Zachęcałbym taką osobę do refleksji nad tym, dokąd prowadzi obrana ścieżka. Czy zwiększa dobrostan, czy prowadzi do izolacji? Czy jest świadomym wyborem, czy sposobem unikania trudności związanych z kontaktem z drugim człowiekiem? Technologia sama w sobie nie jest ani dobra, ani zła. W zależności od sposobu jej używania może pomagać albo szkodzić. Kluczowe pozostaje pytanie,

czy pomaga nam budować satysfakcjonujące życie, czy też zaczyna ograniczać nasze możliwości funkcjonowania w świecie realnych relacji.

Szkodliwe może być kompulsywne korzystanie z pornografii, nawiązywanie kontaktów seksualnych zarówno w świecie realnym, jak i wirtualnym. Jak często występują kompulsywne zaburzenia seksualne i jak wygląda ich leczenie?

Zaburzenie związane z kompulsywnymi zachowaniami seksualnymi zostało uwzględnione w Międzynarodowej klasyfikacji chorób ICD-11. Szacuje się, że problem może dotyczyć kilku procent populacji, choć dokładne dane różnią się w zależności od metodologii badań. Coraz więcej osób poszukuje specjalistycznej pomocy z tego powodu. Objawia się utratą kontroli nad zachowaniami seksualnymi takimi jak masturbacja, korzystanie z pornografii, nawiązywanie kontaktów seksualnych czy cyberseks, które mimo negatywnych konsekwencji są powtarzane i zaczynają dominować nad innymi obszarami życia. Leczenie może opierać się, w zależności od indywidualnych potrzeb pacjenta, na psychoterapii, psychoedukacji oraz farmakoterapii.

Obecnie prowadzone są również badania kliniczne nad skutecznością różnych metod leczenia, których celem jest poprawa jakości życia pacjentów zmagających się z tym zaburzeniem.

Realizuję obecnie wraz z zespołem współpracowników - lekarzy, psychologów, naukowców - badanie kliniczne poświęcone leczeniu farmakologicznemu mężczyźni cierpiących z powodu różnego rodzaju kompulsywnych zachowań seksualnych, popularnie często nazywanych uzależnieniem od seksu. Badanie ma charakter niekomercyjny, a uczestnicy mogą skorzystać z bezpłatnej terapii pod opieką doświadczonego zespołu specjalistów.

Nasz REGION

REGION

W miniona niedzielę wieczorem w Dominku w gminie Ustka doszło do pożaru przewodu kominowego w budynku wielorodzinnym. Na miejsce skierowano dwa zastępy OSP i jeden zastęp PSP. Strażacy wygasili palenisko, sprawdzili pozostałe lokale pod kątem tlenu węgla oraz użyli kamery termowizyjnej. Działania zakończono o 21:52. Nikt nic się nie stało.
PACZ

DYŻURNY GŁOSU

Wojciech Lesner
tel. 510 026 924

Na Czytelników czekamy w redakcji „Głosu Pomorza” w Słupsku przy ulicy H. Pobożnego 19 oraz pod adresem poczty elektronicznej: alarm@gp24.pl

FOT. ARCHIWUM

Rząd planuje wprowadzić zakaz używania telefonów w szkołach podstawowych

Marek Jaszczyski

Temat z pierwszej strony

Od 1 września 2026 roku uczniowie szkół podstawowych mają zostać objęci zakazem korzystania z telefonów komórkowych. Rząd przekonuje, że nowe przepisy poprawią koncentrację dzieci, a także przyczynią się do walki z uzależnieniem od social mediów. W niektórych placówkach w Słupsku zmiana nie będzie jednak rewolucją - podobne zasady funkcjonują tam od kilku lat.

Wielu rodziców popiera wprowadzenie zakazu, jednak podkreślają, że często problemem nie są same urządzenia, lecz sposób ich wykorzystywania.

- Jako rodzic uważam, że powinno się mocno ograniczyć możliwość korzystania ze smartfonów w szkołach. Czy całkowicie zakazać? Raczej nie, ponieważ to narzędzie które może być znakomitym urządzeniem dydaktycznym, gdy używane jest z głową w sposób rozsądny. Smartfon jako urządzenie

nie jest tu złem samym w sobie. Złem natomiast, które moim zdaniem powinno być całkowicie zakazane dla dzieci do pewnego, ustalonego wieku, są social media. Uważam, że to tu jako osoby dorosłe, sprawujące opiekę możemy i powinniśmy zrobić najwięcej, bo to tu na młodych ludzi czyhają największe niebezpieczeństwa - mówi pan Mariusz ze Słupska, tata 14-letniego Sebastiana.

W niektórych słupskich szkołach ograniczenia planowane do wprowadzenia przez resort edukacji obowiązują - decyzją dyrekcji - już od dawna. Jak podkreśla Joanna Michalak, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 9 w Słupsku, zakaz korzystania z telefonów ułatwia pracę nauczycielom, a także pomaga uczniom skoncentrować się na nauce.

- W naszej szkole tak naprawdę od czterech lat obowiązuje już zakaz używania telefonów komórkowych. Zauważyliśmy, że dzieci nie potrafią się skupić i mają dużą trudność z pracą nad dłuższymi zadaniami. Oczywiście uczniowie mogą przynosić telefon, mają wyciszone dźwięki, telefony trzymają w plecakach czy w swoich szafkach. Jak jest potrzeba zadzwonienia do rodzica, to schodzą do sekretariatu, rodzice też jak trzeba to do sekretariatu dzwonią i przekazujemy sobie te wiadomości - wyjaśnia dyrektor. - Myślę, że to się sprawdza. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że część

FOT. 123RF

dzieciaków łamie ten zakaz, ale na przerwie u nas nie spotka się żadnego ucznia z telefonem w rękę - dodaje.

Podobne zasady obowiązują także w Szkole Podstawowej nr 6. Jak zaznacza Grzegorz Borecki, dyrektor szkoły, telefony mogą być używane wyłącznie na wyraźne polecenie nauczyciela w celach edukacyjnych.

- Zdecydowanie jestem oponentem tego pomysłu, po-

nieważ telefony trochę zniewoliły nam uczniów w szkole i w domach. My w szkole wprowadziliśmy to, bo to ułatwienie. Dzieci są bardziej skupione i skoncentrowane na tym, co się dzieje w szkole, a nie na wirtualnym życiu w sieci - mówi dyrektor.

Zwraca jednak uwagę, że całkowity zakaz używania telefonów może być trudny do wdrożenia w szkołach, które dotychczas nie stosowały takiego rozwiązania.

- Dobrze byłoby jednak zrobić na przykład jedną długą przerwę w ciągu dnia szkolnego, żeby te dzieciaki mogły jednak skorzystać z telefonu. Myślę, że taka forma mogłaby się okazać bardziej skuteczna we wdrożeniu - twierdzi.

Takie rozwiązanie kilka lat temu zastosowała Szkoła Podstawowa nr 1 w Słupsku. Dyrektor placówki, Ewa Chochoł twierdzi, że po wprowadzeniu w życie nowych przepisów, uczniowie nie odczuwają dużych zmian.

- Mamy wprowadzony bezwzględny zakaz używania

smartfonów i telefonów w klasach 1-3. Natomiast dla dzieci z klas 4-8 jest wyznaczona jedna przerwa, na której dzieci mogą korzystać ze smartfonów. Codziennie jest to przerwa, o tej samej godzinie - mówi dyrektor.

Dodaje przy tym, że zakaz używania telefonów przez uczniów na terenie szkoły pozwala dzieciom zadbać o relacje koleżeńskie.

- Jak zaczęliśmy wprowadzać nasz regulamin korzystania z urządzeń multimedialnych, trudno było nam okiełznać dzieci na przerwach, bo one wcześniej praktycznie te przerwy spędzały w telefonach, nie rozmawiały ze sobą, nie bawiły się. Te aktywności, które my znamy z życia szkolnego, zaniknęły - wspomina.

Jeśli ustawa o zakazie użytkowania telefonów komórkowych w szkołach podstawowych wejdzie w życie, szkoły będą miały czas do 31 października 2026 roku na dostosowanie swoich statutów do nowych przepisów.

©

Rozpoczyna się remont ulicy Gdyńskiej w Słupsku. Kierowców czekają utrudnienia

Wojciech Lesner
Słupsk

Dziś, 16 czerwca, rozpoczyna się remont ul. Gdyńskiej. Roboty spowodują utrudnienia w przejeździe pojazdów.

Ulica Gdyńska w Słupsku będzie remontowana etapami. Od 16 czerwca prace mają być prowadzone od ronda na ulicy Bohaterów Westerplatte za skrzyżowanie z ulicą Sułkowskiego. W trakcie robót zapewniony będzie dojazd dla pojazdów mieszkańców posesji oraz pojazdów uprzywilejowanych. Dla pieszych przewidziano wyznaczone przejście przez teren budowy.

- Na etapie prowadzenia prac wykonawca będzie starał się zapewnić dojazd do nieru-

FOT. LUKASZ CAPAR

Przebudowa ulicy Gdyńskiej jest elementem większej miejskiej inwestycji wartej blisko 61 mln złotych

chomości mieszkańców ul. Gdyńskiej, organizując roboty w sposób możliwie najmniej uciążliwy. Prosimy o stosowanie się do tymczasowego oznakowania oraz poleceń osób kierujących ruchem - apelują urzędnicy ze słupskiego ratusza.

Kierowcy będą musieli korzystać z wyznaczonych objazdów do ulicy Gdyńskiej, Boha-

terów Westerplatte, Orzechowej i Kasztanowej oraz do Fundacji Przystań. Tym samym, inaczej kursować będzie linia autobusowa nr 8 komunikacji miejskiej.

Przebudowa ulicy Gdyńskiej jest elementem większej miejskiej inwestycji wartej blisko 61 mln złotych. Obejmuje ona również uzbrojenie strefy przemysłowej po wschodniej stronie miasta, rozbudowę ulicy Europejskiej do ul. Gdańskiej, a także przedłużenie ulicy Inwestycyjnej. ©

Od 16 czerwca prace mają być prowadzone od ronda na ulicy Bohaterów Westerplatte za skrzyżowanie z ulicą Sułkowskiego

25-latek jechał pod wpływem kokainy

oprac. Patryk Czerwiński
Region

Policjanci ze Słupska zatrzymali 25-letniego mieszkańca powiatu słupskiego, który prowadził samochód pod wpływem kokainy. W jego mieszkaniu funkcjonariusze znaleźli blisko kilogram narkotyków - marihuany i kokainy.

Policjanci otrzymali informację, że 25-letni mieszkaniec powiatu słupskiego może posiadać w swoim mieszkaniu znaczne ilości środków odurzających.

W trakcie ustaleń zatrzymali go do kontroli drogowej. Na widok mundurowych 25-latek zaczął się nerwowo zachowywać, a jego stan psychofizyczny skłonił policjantów do przepro-

wadzenia testu narkotykowego. Wynik wskazał, że mężczyzna prowadził swoją skodę pod wpływem kokainy.

Kryminalni przeszukali jego mieszkanie. Znaleźli susz roślinny oraz zawiniątko z białym proszkiem. Badania testerami narkotykowymi wykazały, że substancje to marihuana i kokaina. Łącznie zabezpieczono blisko kilogram narkotyków.

Mężczyzna usłyszał zarzuty posiadania środków odurzających. Jeśli badanie krwi potwierdzi wskazania testera, odpowie również za kierowanie pojazdem pod wpływem środka odurzającego. Prokurator zastosował wobec niego wolnościowe środki zapobiegawcze - zakaz opuszczania kraju, dozór policyjny oraz poręczenie majątkowe. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności. ©

Kolejne zawody rowerkowe „Głosu” już w tę niedzielę

Monika Latkowska
Słupsk

Jeden z najstarszych i najbardziej kulturowych wyścigów dla dzieci na Pomorzu wraca na start. Już w niedzielę, 21 czerwca, Stadion 650-lecia w Słupsku stanie się stolicą dziecięcego kolarstwa.

Zawody Rowerkowe „Głosu Pomorza” to wydarzenie absolutnie wyjątkowe, które na stałe wpisało się w historię naszego regionu. Zmieniają się przepisy i modele rowerów, ale emocje na linii startu od 52 edycji pozostają niezmiennie.

- To bardzo miłe, kiedy podczas zawodów podchodzą do nas ludzie i mówią, że dziś przyszli tu kibicować wnukom, a nawet prawnukom, ale pamiętają, jak przychodzili z własnymi dziećmi, a nawet sami startowali - mówi Katarzyna Głodek, organizatorka zawodów z ramienia „Głosu Pomo-

rza”. - Te wyścigi dla wielu maluchów są pierwszymi w ich życiu zawodami. Chcemy, aby to była przede wszystkim bezpieczna zabawa i nowe doświadczenie, które całe rodziny będą mile wspominać przez lata.

Sportowa rywalizacja w bezpiecznym wydaniu

W tym roku po raz kolejny areną kolarskich zmagani w niedzielę, 21 czerwca, będzie Stadion 650-lecia przy ul. Madalińskiego 4 w Słupsku. O godz. 10 rozpoczynamy wydawanie numerów startowych, a początek imprezy zaplanowany jest na godz. 11.

Aby zapewnić dzieciom maksymalne bezpieczeństwo, zawodnicy będą ścigać się trójkami - po jednym małym kolarzu na każdym torze. Wyścigi zostaną podzielone według kategorii wiekowych oraz płci. Jako pierwsze na linii startu zameldują się najmłodsze

dziewczynki, a po nich chłopcy.

Najważniejsza zasada naszej imprezy? U nas nie ma przegranych! Bezpośrednio po zakończeniu każdego biegu, troje dzieci wchodzi na prawdziwe podium. Każdy uczestnik, bez względu na zajęte miejsce, zostaje uroczysto udekorowany, otrzymując pamiątkowy dyplom oraz wyjątkowy, złoty medal.

Dystanse dopasowane do małych nóżek

W wspólnej zabawie wystartują dzieci urodzone w latach 2017-2023. Trasy wyścigów zostały dostosowane do wieku startujących:

- Roczniaki 2023 i 2022 (3 i 4-latki): dystans 40 metrów.
- Roczniaki 2021 i 2020 (5 i 6-latki): trasa licząca 60 metrów.
- Roczniaki 2019 i 2018 (7 i 8-latki): prosta o długości 80 metrów.
- Roczniak 2017 (9-latki): wyzwanie na dystansie 100-150 metrów.

Pojazd młodego zawodnika może być całkowicie dowolny (od rowerka biegowego po tradycyjny) - jedynym warunkiem jest brak jakiegokolwiek wspomagania elektrycznego czy mechanicznego. Trasę maluchy muszą pokonać samodzielnie, a popychanie przez rodziców na torze jest zabronione - gramy zgodnie z zasadami fair play! Ponadto każde dziecko biorące udział w zawodach musi posiadać odpowiednio założony kask. To element bezpieczeństwa, bez którego dziecko nie zostanie dopuszczone do rywalizacji.

Wielki piknik rodzinny - moc atrakcji poza torem!

Zawody Rowerkowe w Słupsku to nie tylko sport, ale przede wszystkim wielki festyn dla całych rodzin. Kto odwiedził nas rok temu, ten wie, że atrakcji nie brakowało. W tym roku przygotowaliśmy dla Was

równie bogaty program animacji.

Partner główny - słupska firma Fimal - na swoim stanowisku przygotował dla dzieci popcorn, watę cukrową oraz wodę gazowaną z syropami z satora Dafi - bez żadnych ograniczeń! Dodatkową atrakcją będzie koło fortuny z nagrodami (liczba prezentów limitowana, kupony będą rozdawane wraz z numerkami startowymi).

Klub Fikołki ufundował fantastyczny bonus dla wszystkich małych kolarzy - każde startujące dziecko otrzyma wejściówkę na salę zabaw Fikołki!

Fundacja Wspierania Inicjatyw Niekonwencjonalnych „Sub ventum” zadba o apetyty zawodników i kibiców, serwując ciepłą zupę, swojski chleb ze smalcem i ogórkiem oraz pyszne słodkości. O zapas czystej, chłodnej wody dla każdego zadba natomiast Wodociąg Słupsk.

Zespół Szkół Informatycznych ze Słupska przygotowuje nie-

samowity, edukacyjny pokaz ptaków, a fani motoryzacji będą mogli obejrzeć widowiskową wystawę samochodów od ekipy Coyotes Słupsk. Na miejscu pojawi się również stanowisko z bronią sportową.

Ekipa z Zespołu Szkół Społecznych w Słupsku zadba o festiwalowy wygląd maluchów, oferując profesjonalne malowanie buziek oraz zaplatanie kolorowych warkoczów. Na dzieci czekać będą także gigantyczne, darmowe zjeżdżalnie i dmuchańce oraz szalona strefa trampolin przygotowana przez Akro Pasję.

Podczas gdy dzieci będą szaleć na atrakcjach, dorośli mogą odwiedzić stanowisko Pomorskiej Medycznej Szkoły Policealnej w Słupsku, która zaofertuje odprężające masaże karku i dłoni. Z kolei w punkcie Laboratorium Diagnostyki będzie można bezpłatnie m.in. zmierzyć ciśnienie tętnicze i skonsultować parametry zdrowotne. ©©

AUTOREKLAMA

Q604962570A

ORGANIZATOR

PARTNER GŁÓWNY

PARTNER LOKALIZACYJNY

PARTNERZY

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PARTNERZY WSPIERAJĄCY

Jak będzie wyglądać Park Łososia w Ustce? Miasto pokazało wizualizacje

oprac. Wojciech Lesner
Region

W ratuszu w Ustce odbyło się spotkanie z mieszkańcami w sprawie koncepcji zagospodarowania terenów nad Słupią. Nad rzeką powstanie Park Łososia, czyli teren rekreacyjny, który łączy wiele funkcji.

W Parku Łososia znaleźć się ma m.in. strefa relaksu, naturalny plac zabaw czy klasa pod-

chmurą, czyli miejsce zaproponowane z myślą o szkołach, które będą mogły realizować tu zajęcia na świeżym powietrzu.

Oprócz tego ma się pojawić wiata wypoczynkowa i niewielka polana biwakowa, na której mogliby się zatrzymać m. in. rowerzyści korzystający z trasy R10. Znajdzie się też miejsce na ognisko i pomost wędkarski. Przez Słupię do Parku Łososia prowadzić ma kładka, a liczne ciągi piesze pozwolą na spacer.

- Ma to być miejsce integracji mieszkańców oraz edukacji ekologicznej, skupionej na temacie zrównoważonego rybołówstwa (między innymi odnowienia populacji łososia atlantyckiego w Słupi) - przekonują usteccy urzędnicy.

Budowa Parku Łososia ma być realizowana w ramach porozumienia podpisanego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla

Pomorza 2021-2027 wynikających z Gminnego Programu Rewitalizacji, który stanowi Strategię Instrumentów Terytorialnych. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia to ok. 4 mln. zł, z czego ok. 2 mln. zł ma stanowić dofinansowanie.

Podczas spotkania w usteckim ratuszu mieszkańcy mogli zapoznać się z koncepcją przedstawioną przez projektanta, przedyskutować projekt oraz wypełnić ankietę konsultacyjną. ©©

UM w Ustce informuje, że Park Łososia ma być miejscem integracji mieszkańców oraz edukacji ekologicznej

FOT. UM USTKA

Jak PZPR urządziła życie Polakom na kilka dekad

Mariusz Grabowski
Historia

15 grudnia 1948 r., w auli Politechniki Warszawskiej, komuniści z Polskiej Partii Robotniczej i socjaliści z Polskiej Partii Socjalistycznej powołali do życia Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą.

Ten akt zjednoczenia nie tylko zakończył pierwszy etap przemian w Polsce władzy przez komunistów, ale rozpoczął okres stalinizacji. Istnienie PZPR dawało się Polakom we znaki przez ponad cztery dekady, do 1990 r.

Pierwszy Zjazd

Kongres zjednoczeniowy obu partii poprzedziły szeroko zakrojone „operacje” polityczne. Polegały głównie na usunięciu z PPS działaczy sprzeciwiających się scaleniu, a także tych członków PPR, których oskarżono o tzw. odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne. Ocenia się, że co czwarty socjalista został odsunięty na „tor boczny” lub usunięty z życia politycznego. Proces połączenia obu partii zakończył się wiosną 1949 r., ale w styczniu 1949 r. akces do PZPR zgłosiła żydowska partia socjalistyczna Bund.

Ideowo PZPR uważała się za spadkobierczynię tradycji Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy i Komunistycznej Partii Polski. Początkowo miała nosić nazwę „Zjednoczona Partia Klasy Robotniczej”, ale ostatecznie pomysł odrzucono.

Kongres był jednocześnie pierwszym, „założycielskim” Zjazdem PZPR (w sumie było ich XI). Przyjęto na nim założenia ideowe i określono charakter partii, biorąc za podstawę tezy towarzyszy Jakuba Bermana i Romana Werfla. Deklaracja ideowa została przyjęta 17 grudnia. Odwoływano się w niej do tradycji Wielkiego

Proletariatu, SDKPiL, KPP i PPR.

Wielkie kuszenie

Prof. Andrzej Paczkowski dowodzi, że jeszcze pod koniec 1947 r. wewnątrz PPS nie istniała kwestia połączenia z PPR, choć wyraźnie „dryfowała” w stronę komunizmu, w czym bardzo pomagał udział w kierownictwie takich postaci, jak Feliks Baranowski, Tadeusz Ćwik czy Stefan Matuszewski, reprezentujących nurt jawnie prokomunistyczny.

„Z mniejszym lub większym przekonaniem PPS w sprawach kluczowych dostosowywała się do linii proponowanej przez PPR” - pisze Paczkowski. Nie istniał więc merytoryczny konflikt, a jednocześnie PPS stanowiła realną siłę pod względem aktualnej popularności PPR - przede wszystkim jednak jako kontynuatorka żywej wśród Polaków tradycji niepodległościowej.

Z kolei PPR zjednoczenie było politycznie na rękę. Władysław Gomułka, I sekretarz KC PPR chciał połączenia, widząc w tym szansę znacznego wzmocnienia siły i autorytetu sprawującej władzę partii. „PPS jest potrzebna i konieczna Polsce, tak samo jak konieczna jest PPR. I pozytywne, potrzebne i konieczne jest połączenie wartości twórczych obu partii we wspólnym wysiłku. Nie jesteśmy partiami konkurencyjnymi, jesteśmy partiami dopełniającymi się wzajemnie - wołał na wiecach”.

Socjaliści są na „tak”

Pomysł, aby jednoczyć wszystkie siły „postępowe”, nie był jednak wynalazkiem tow. Gomułki - podobnie działo się w całym tzw. bloku wschodnim. Powielano w ten sposób scenariusz opracowany wcześniej w Moskwie. Stanisław Mikołajczyk, przywódca Polskiego Stronnictwa Ludowego,

Kongres zjednoczeniowy obu partii na Politechnice Warszawskiej poprzedziły szeroko zakrojone „operacje” polityczne

poseł do KRN i twarz politycznej opozycji, stał na z góry straconej pozycji.

Model eliminacji wrogów z opozycji przetestowano m.in. w Rumunii, gdzie lokalni komuniści skazali na dożywocie Juliu Minaniu, i z Bułgarii, gdzie Nikola Petkov został po prostu zamordowany. „Nie ulega wątpliwości, że Stanisław Mikołajczyk byłby prędzej czy później aresztowany i sądzony, najdalej w 1949, może nawet w 1948 r. Taka była logika systemu” - pisał prof. Antoni Dudek.

Naciski na kierownictwo PPS nasiliły się na początku 1948 r. Była to gra obietnic i zastraszania, którą komuniści zegrali względem najważniejszych członków partii. Członek PPS, a niebawem wieloletni premier Józef Cyrankiewicz opisał ją krótko i dosadnie: „połączenie ugrupowań zostało załatwione od głowy, nie od dupy”. 17 marca Centralny Komitet Wykonawczy PPS

uznał połączenie za jedno z najbliższych zadań formacji.

Kłęśka tow. Gomułki

Kongres Zjednoczeniowy miał jeszcze jedno zadanie - ideologicznej interpretacji historii i teraźniejszości ruchu robotniczego i odsunięcie tych, którzy interpretowali ją błędnie. Chodziło przede wszystkim o Władysława Gomułkę, który już od jakiegoś czasu był odstawiony na boczny tor. Głównymi zarzutami wobec niego były te, że „bronil polskiej drogi do socjalizmu”, opóźniał w Polsce proces kolektywizacji, oraz że sprzeciwiał się również potępieniu przywódcy Jugosławii, Josipa Broz Tito.

Obecny na Kongresie Jedności Gomułka trzeciego dnia obrad wygłosił przemówienie. Między wierszami przyznawał w nim, że w przeszłości mógł popełniać błędy i że przecenił znaczenie PPS, ale deklarował jednocześnie wiarę w komuni-

styczną Polskę. W kularach szeptano, że próbował dokonać niemożliwego - połączyć „internacjonalizm z patriotyzmem”.

Kolejne referaty, m.in. Władysława Matwina i Aleksandra Zawadzkiego jednoznacznie pogrążyły Gomułkę. Zawadzki mówił: „Dokonania partii i narodu nastąpiły bez udziału Gomułki i przeciwko niemu”. Jego słowa delegaci przyjęli owacjami i odśpiewaniem „Międzynarodówki”, a kolejni mówcy już wprost odcinali się od Gomułki. Bolesław Bierut stwierdził, że „towarzysz Wiesław wybrał drogę nie z Kongresem, lecz przeciwko Kongresowi”. Określił go wręcz jako pogrobowca „grupy odchylenia prawicowo-nacjonalistycznego”. To Bierut został 22 grudnia 1948 r. Sekretarzem Generalnym PZPR.

„Towarzysze, pobudka!”

Wbrew powszechnym przekonaniom PZPR, oficjalnie ideologiczny monolit, wcale nie stanowiła jedności - istniało w niej kilka orientacji. W latach 40. zauważalne były np. różnice między tzw. krajowcami (działaczami w czasie okupacji przebywającymi w Polsce, choćby Władysławem Gomułką) a „emigrantami” (komunistami przybyłymi z ZSRR, jak Jakub Ber-

man). Z kolei już po śmierci Stalina pojawił się podział na puławian, wysokich funkcjonariuszy partyjnych głównie pochodzenia żydowskiego i natolińczyków, czyli partyjny beton. W latach 60. powstały też orientacje zwane „partyzantami” (Mieczysław Moczar i podobni jemu leśni kombatanaci) i „grupę śląską” (technokraci i pragmatycy wokół Edwarda Gierka).

Byli też radykalni komuniści w stylu Kazimierza Mijala, który w 1965 r. założył maoistowską Komunistyczną Partię Polski. Ostatecznie wyjechał do Alba-

nii, skąd za pośrednictwem Radia Tirana nadawał do Polaków odezwy propagujące koncepcje socjalizmu maoistycznego.

„Budujemy komunizm”

„Utworzenie PZPR, partii typu leninowskiego - pisała prof. Krystyna Kersten - zamknęło pierwszy etap formowania systemu komunistycznego w Polsce. PZPR przystąpiła do przyspieszonych przeobrażeń ustrojowych, prowadzących w istotnych elementach do ustanowienia w Polsce modelu politycznego i społeczno-gospodarczego podobnego do istniejącego w ZSRR oraz zmierzającego do głębokich przeobrażeń kulturowych”.

Głównym celem, jaki stawiała partia, było zatem stworzenie społeczeństwa komunistycznego oraz współuczestniczenie w budowie komunizmu na całym świecie. Z kolei po 1956 r. i powrocie Władysława Gomułki do władzy, podstawowym oparciem ideologicznym PZPR była doktryna komunistyczna, lecz stopniowo „nasycona” elementami narodowymi.

W sferze ekonomicznej realizowano - na szczęście bezskutecznie - likwidację własności prywatnej poprzez kolektywizację sektora rolniczego, przejęcie przedsiębiorstw prywatnych przez administrację państwową, rozbudowę struktur biurokratycznych w instytucjach państwowych i społecznych. W gospodarce priorytetem stała się rozbudowa przemysłu ciężkiego kosztem indywidualnej konsumpcji. Kilka pokoleń Polaków poznało życie w kraju wiecznego kryzysu i niedoboru podstawowych dóbr.

Za rządów Edwarda Gierka podniesiono nawet rolę PZPR do rangi konstytucyjnej. W 1976 r. zapisano w akcie zasadniczym PRL, że partia pełni rolę przewodniej siły politycznej społeczeństwa w budowaniu socjalizmu.

REKLAMA 0011538566

BURMISTRZ KĘPICE

ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Kępice. Przetarg odbędzie się w dniu 23.07.2026 r. w sali nr 203 Urzędu Miejskiego w Kępicach, ul. Niepodległości 6, 77-230 Kępice.

Godz.	Obręb ewid.	Nr dz.	Pow. działki (ha)	Nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza (netto)	Wysokość wpłaty wadium w złotych	Rodzaj nabywanego prawa
10:30	Barcino	467/1	0,1500	SL1M/00012053/7	85.920,00	8.000,00	prawo własności

Do ceny nieruchomości zostanie doliczony podatek od towarów i usług VAT 23%.
Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłata wadium do dnia 17.07.2026 r.

Wadium należy wpłacić na konto: Urząd Miejski w Kępicach, BS Ustka o/Kępice, nr konta 10 9315 1043 0040 3768 2000 0030. Terminem wniesienia wadium określa się dzień wpływu środków na ww. rachunek zgodnie z regulaminem ogłoszenia, który jest integralną częścią ogłoszenia o przetargu. Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kępicach oraz na stronie internetowej www.kepice.pl i stronie Biuletynu Informacji Publicznej <http://www.bip.kepice.pl>. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w pokoju 105 tut. urzędu lub telefonicznie 59 857 66 21 wew. 35.

REKLAMA 0011538529

BURMISTRZ KĘPICE

ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości lokalowej wraz z udziałem w gruncie stanowiącej własność Gminy Kępice. Przetarg odbędzie się w dniu 22.07.2026 r. o godzinie 10:30 w sali nr 203 Urzędu Miejskiego w Kępicach, ul. Niepodległości 6, 77-230 Kępice.

Lp.	Obręb	Nr działki	Adres	Powierzchnia nieruchomości lokalowej	Nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza netto [zł]	Wysokość wpłaty wadium [zł]
1	Osowo	2	Osowo 23 lokal mieszkalny nr 3	63,84 m ² lokal, 13,62 m ² pomieszczenie piwniczne nr 3A 31,76 m ² pomieszczenie gospodarcze 1/2 części udziału nr B	SL1M/00011627/5	106.000,00	10.000,00

Do ceny nieruchomości nie zostanie doliczony podatek VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2024 r. poz. 361, 852, 1473, 1721, 1911, z 2025 r. poz. 222)

Osoby zainteresowane nabyciem będą mogły obejrzeć lokal w dniu 15.07.2026 r. w godzinach 11:30 - 12:00

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłata wadium do dnia 17.07.2026 r. Wpłaty należy dokonać na konto: Urząd Miejski w Kępicach, BS Ustka o/Kępice, nr konta 10 9315 1043 0040 3768 2000 0030. Terminem wniesienia wadium określa się dzień wpływu środków na ww. rachunek zgodnie z regulaminem ogłoszenia, który jest integralną częścią ogłoszenia o przetargu. Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kępicach oraz na stronie internetowej www.kepice.pl i stronie Biuletynu Informacji Publicznej <http://www.bip.kepice.pl>. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w pokoju 105 tut. Urzędu lub telefonicznie 59 857 66 21 wew. 35.

KRÓTKO

INTERWENCJA

3-latek siedział na parapecie

Do dramatycznych scen doszło w niedzielę po południu w jednym z bloków na Bałutach w Łodzi. Przechodnie zauważyli malucha na zewnętrznym parapecie okna na trzecim piętrze budynku. Chłopiec stał i wyrzucał przedmioty znajdujące się w mieszkaniu za okno.

Przerażeni świadkowie wezwali służby. Niemal w tym samym czasie na miejsce przyjechali policjanci i strażacy. Okazało się, że w środku poza dzieckiem nie było nikogo. 3-latkami zajęła się ekipa pogoto-

wia ratunkowego. Maluch trafił do szpitala. Medycy sprawdzili, czy nie ma obrażeń na ciele i objawów wybiegnięcia.

- W trakcie interwencji w mieszkaniu pojawił się 38-letni ojciec dziecka. Mężczyzna był na spacerze z psem i starszym dzieckiem. Twierdził, że wyszedł na chwilę, gdy chłopiec spał - poinformowała asp. Kamila Sowińska z biura prasowego Komendy Miejskiej Policji w Łodzi.

38-latek usłyszał zarzut narażenia życia. Grozi mu do 5 lat więzienia. (Lila Sayed)

WOJSKO

Przekazanie obowiązków

Gen. Karol Molenda oficjalnie przekazał obowiązki Dowódcy Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni gen. Mariuszowi Chmielewskiemu. Szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz zaznaczył, że formowanie cyberwojsk było jednym z najtrudniejszych zadań w historii, postawionych przed żołnierzem WP.

PRZESTĘPCZOŚĆ

Strzelał do kobiet z wiatrówki

Policjanci zatrzymali w Brennej agresywnego 21-latkę, który miał grozić kobietom, rzucać w nie kamieniami i oddać strzał z wiatrówki, a podczas interwencji zaatakował funkcjonariuszy - podała policja.

Rzecznik komendy powiatowej w Cieszyźnie podkom. Krzysztof Pawlik relacjonował, że w niedzielę po

południem napłynął sygnał o awanturującym się w Brennej mężczyźnie.

- Ze zgłoszenia wynikało, iż z jednego z budynków rzucał on kamieniami w kierunku przechodzących kobiet. Oddał też w ich stronę strzał z wiatrówki - powiedział. Mężczyzna został zatrzymany. PAP

WOJSKO

Ukraina nie otrzymała jeszcze od Polski samolotów bojowych MiG-29, ponieważ nie została „docięta” sprawa transferu technologii dronowych, które Kijów miał przekazać polskiemu wojsku w zamian za poradnicze maszyny - powiedział w poniedziałek w Rdiu Zet wiceszef MON Cezary Tomczyk. Dodał, że „Polacy jasno powiedzieli”, że Polska w ramach budowania zdolności dronowych chciałaby skorzystać w tym zakresie ze zdolności Ukrainy.

„
Nie przekazaliśmy Ukrainie MiG-ów. Obecny rząd nie przekazał. (...) Trwa dialog między Polską a Ukrainą -

Cezary Tomczyk wiceminister obrony narodowej

Balczun: stworzymy warunki dla krajowych dostawców

Dorota Mariańska, baw
Rzeszów

Minister aktywów państwowych Wojciech Balczun zapowiedział w Rzeszowie, że jego resort będzie „bardzo mocno przyglądać się” realizacji programu SAFE i inwestycji PGZ na Podkarpaciu.

Minister Balczun otworzył w poniedziałek na Uniwersytecie Rzeszowskim Forum Dostawców Przemysłu Energetycznego i Obronnego, poświęcone włączeniu krajowych i regionalnych firm w łańcuchy dostaw związane z inwestycjami energetycznymi i zbrojeniowymi.

W tym kontekście Balczun przedstawił rządową zasadę local content, która - jak mówił - ma odbudować krajowe kompetencje przemysłowe i zwiększyć udział polskich firm w zamówieniach publicznych. - Local content to jak największy udział komponentu krajowego w łańcuchach dostaw, budowanie nowego ekosystemu zamówień publicznych i preferowanie podmiotów, które tutaj lokują produkcję, płacą podatki i dają miejsca pracy - wyjaśnił. Podkreślił, że rozwiązanie opiera się na praktykach stosowanych w państwach UE i pozostaje zgodne z unijnymi regulacjami.

Jak podkreślił minister aktywów państwowych, przeanalizowane zostały włoskie, francuskie, niemieckie, hiszpańskie, duńskie modele local content.

Wojciech Balczun podkreślił, że local content ma się stać fundamentem bezpieczeństwa państwa

- Wszystkie te kraje akceptując i szanując regulacje unijne i prawo unijne tak naprawdę tworzą warunki, żeby w jak największym stopniu wspierać swoje firmy. Dlatego, że wiedzą, że to jest warunek ich bezpieczeństwa, ich rozwoju - powiedział Wojciech Balczun.

Szef MAP wskazał, że w energetyce najbliższa dekada oznacza „bilion złotych inwestycji w nowy mikś energetyczny, ofshore, onshore, bloki gazowe i energetykę jądrową”. Zastrzegł jednak, że w Rzeszowie kluczowe są inwestycje zbrojeniowe, w tym program SAFE,

który - jak mówił - „jest dziś realizowany wbrew tym, którzy chcieli go zakwestionować”.

Balczun dodał, że „nie rozumiem powodów, dla których inicjatywa ustawodawcza dotycząca SAFE została zawetowana”, ale dzięki szybkim działaniom „wszystkie umowy zostały podpisane lub aneksowane”. Polska Grupa Zbrojeniowa ma realizować kluczowe elementy tego programu.

Minister podkreślił, że na Podkarpaciu realizowane są inwestycje o wartości 75 mld zł, obejmujące m.in. Hutę Stalowa Wola, Cezamat i Gamrat. - To nie

tylko kwestia tego, ile wyprodukujemy czołgów. To podatki, miejsca pracy i wsparcie lokalnych inicjatyw, które będą kołem zamachowym rozwoju regionu, jakiego nigdy wcześniej nie było - zaznaczył Balczun.

Odnosił się również do krytycznych opinii dotyczących skali wydatków obronnych. - Słyszałem wypowiedzi: po co nam ten złom. To niezrozumiałe. Mówimy o bezpieczeństwie państwa, o naszych żywotnych interesach, ale też o wzroście gospodarczym, o boosterze, który zapewni nam kolejne dekady prosperity - powiedział.

Balczun poinformował, że „program SAFE to prawie 11 tys. małych i średnich firm”, które będą uczestniczyć w realizacji zamówień państwowych. Ma to oznaczać rozwój kompetencji, transfer technologii i zwiększenie mocy produkcyjnych.

Minister wskazał, że Polska powinna stać się jednym z liderów sektora zbrojeniowego. - Chcielibyśmy, żeby PGZ weszła do kategorii największych globalnych graczy - mówił, wymieniając projekty dotyczące tarcz antydronowych, „armady dronowej”, produkcji amunicji 155 mm oraz części i silników do F-35.

Zapowiedział również, że MAP będzie monitorować wykonanie kontraktów przez PGZ. - My się będziemy bardzo mocno przyglądać i monitorować realizację tych kontraktów przez PGZ i spółki wchodzące w jej skład - oświadczył. PAP

Tokeny zastąpiono gotówką. Temat premii olimpijskich za medale wywalczone w Mediolanie został zamknięty

Karolina Wrońska
Warszawa

Zobowiązania po firmie Zondacrypto wobec olimpijczyków, dzięki prywatnym sponsorom, zostały spłacone - poinformował szef PKOl Radosław Piesiewicz.

Polski Komitet Olimpijski wypłacił wszystko, od A do Z. I nasze nagrody, do których się zobowiązaliśmy, i te za naszych sponsorów - powiedział prezes

PKOl. Zaznaczył również, że dla niego najważniejsi są sportowcy.

- Chciałem serdecznie podziękować Władkowi (Siemirunnemu - PAP), Pawłowi Wąskowi i dwóm trenerom. Rozmowa z nimi i ich zrozumienie było niesamowite. Dziękuję im za to, że wytrzymali to - podkreślił. Dodał również, że wypełnił swoje zobowiązanie, że znajdzie prywatnych sponsorów, którzy pokryją te pieniądze.

- Pieniądze za zobowiązanie po Zondacrypto, po tokenach, których trzech naszych sportowców plus dwóch trenerów nie mogło wypłacić bez udziału spółek z udziałem Skarbu Państwa, dzięki prywatnym sponsorom zostały rano przelane na konta naszych sportowców i trenerów - tłumaczył Piesiewicz.

Firma Zondacrypto sponsorem generalnym PKOl została w październiku 2025. Po podpisaniu umowy, co odbyło się

w Monako, PKOl ogłosił, że po raz pierwszy w historii nagrody za wyniki otrzymają także olimpijczycy, którzy w tegorocznych zimowych igrzyskach we Włoszech uplasują się na miejscach 4-8. Premie sponsor miał przekazać w tokenach.

17 kwietnia śledztwo w sprawie giełdy kryptowalut wszczęła Prokuratura Regionalna w Katowicach. Jest ono prowadzone pod kątem oszustw znacznej wartości i prania brudnych pieniędzy. PAP

Wielka Brytania zakazuje mediów społecznościowych dla osób poniżej 16 lat

Anna Nagel
Londyn

Osoby poniżej 16 lat nie będą miały dostępu do mediów społecznościowych - zapowiada brytyjski rząd. Według premiera Starmera chodzi o bezpieczeństwo młodych użytkowników internetu.

- Każdy rodzic widzi to na własne oczy. Media społecznościowe sprawiają, że dzieci są nieszczęśliwe - przekonywał Keir Starmer, uzasadniając zakaz.

Jego zdaniem media społecznościowe „ułatwiają prześladowcom nękanie” dzieci i „stosowanie wobec nich przemocy”.

- Mogą też szkodzić ich zdrowiu psychicznemu, wystawiając je na niebezpieczne treści, bo właśnie one przyciągają uwagę.

Wszystko to jest zaprojektowane, by uzależniać - wyliczał szef rządu.

Wśród platform objętych restrykcjami znajdują się m.in. TikTok, Instagram, Facebook, X, YouTube i Snapchat. Rząd nie opublikował jeszcze pełnego zestawienia. Regulacje nie będą dotyczyły komunikatorów takich jak WhatsApp i Signal. „Zwrócimy dzieciom dzieciństwo” - głosi komunikat resortu nauki,

Według założeń projektu dzieciom próbującym ominąć zakaz nie będą groziły kary, a odpowiedzialność za obowiązek jego egzekwowania spadnie na platformy.

Ofcom, brytyjski regulator ds. mediów, ma teraz przeprowadzić badania na temat najbardziej efektywnego sposobu weryfikacji wieku użytkowników.

Jak powiedział Starmer, regulacje mają wejść w życie na początku przyszłego roku, prawdopodobnie wiosną

Syn księżnej został skazany na cztery lata więzienia

Anna Nagel
Oslo

Marius Borg Høiby został uznany przez sąd w Oslo za winnego m.in. znęcania się nad byłą partnerką oraz zgwałcenia dwóch innych kobiet. Sąd skazał go na cztery lata więzienia.

Høiby został oczyszczony z czterech punktów aktu oskarżenia, w tym dwóch zarzutów dotyczących przestępstw seksualnych.

Poza karą pozbawienia wolności sąd orzekł wobec mężczyzny dwuletni zakaz kontaktu z jedną ze skarżących kobiet oraz zasądził odszkodowania od Høiby'ego na rzecz czterech kobiet. Nora Haukland ma otrzymać 100 tys. koron (ok. 38,3 tys. zł), a trzem innym kobietom sąd przyznał 230 tys., 200 tys.

i 110 tys. koron (odpowiednio ok. 88 tys., 76 tys. i 42 tys. zł).

Sąd ogłosił wyrok pod nieobecność oskarżonego. Nie pojawił się on na sali rozpraw z powodu choroby i wysłuchał orzeczenia zdalnie.

Wyrok zapadł po procesie, który rozpoczął się 3 lutego i trwał do 19 marca. Prokuratura domagała się dla Høiby'ego siedmiu lat i siedmiu miesięcy więzienia. Obrona wnosiła o uniewinnienie od najpoważniejszych zarzutów, w tym czterech zarzutów gwałtu; za czyny, do których Høiby przyznał się.

Ogłaszając wyrok, sędzia podkreślił, że w sprawach karnych obowiązuje zasada, by każdą rozsądną wątpliwość interpretować na korzyść oskarżonego. Jeśli istnieje realistyczna możliwość, że oskarżony jest niewinny, sąd ma obowiązek go uniewinnić - dodał. PAP

Potężny atak Rosji na Ukrainę. Historyczny klasztor w ogniu

Kazimierz Sikorski, BW
Kijów

Rosja przeprowadziła ataki rakietowe na Kijów, trafiając w zabytkową katedrę Zaśnięcia NMP w Ławrze Peczerskiej, jedno z najważniejszych miejsc kultury religijnej i kulturalnego Ukrainy.

Prawosławny klasztor Ławra Peczerska, symbol ukraińskiej historii religijnej i kulturalnej, uznany przez UNESCO za zabytek światowej spuścizny, stanął w płomieniach i został poważnie uszkodzony.

„Dach jednego z najświętszych miejsc w świecie chrześcijańskim - soboru Zaśnięcia NMP w Ławrze Kijowsko-Peczerskiej - płonie” - napisał metropolita Epifaniusz, zwierzchnik ukraińskiego Kościoła Prawosławnego.

„Prosimy o modlitwę o ocalenie sanktuarium przed zniszczeniem. Kolejna rosyjska zbrodnia przeciwko ludzkości, przeciwko historii, przeciwko chrześcijaństwu”.

Według władz miasta atak dronów nadlatujących z różnych kierunków spowodował znaczne szkody, zapalił się m.in. wieżowiec mieszkalny, w wielu dzielnicach miasta słychać było wybuchy.

Alarm powietrzny ogłoszono w poniedziałek nad ranem prawie w całej Ukrainie.

Reuters zaznacza, że atak nastąpił wkrótce po rozmowie

Prawosławna Ławra Peczerska stanęła w płomieniach po uderzeniu dronem. Według dyrekcji klasztoru ikony i inne cenne przedmioty udało się uratować

prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego z prezydentem USA Donaldem Trumpem na temat możliwości zakończenia trwającej już od ponad 4 lat wojny z Rosją.

Jak przekazał na Telegramie mer Kijowa Witalij Kliczko, atak uszkodził linie energetyczne i pozbawił dopływu prądu 140 tys. mieszkańców. Dodał, że 18 osób zostało rannych, 11 z nich przewieziono do szpitali.

Zełenski potwierdził, że w Kijowie w następstwie ataków zginęły cztery, a rannych zostało 28 osób. W Charkowie, na północnym wschodzie Ukrainy, Rosjanie zaatakowali ratowników, gaszących pożar w miejscu wcześniejszego uderzenia w przedsiębiorstwo.

Reakcje na atak

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski zwrócił się do państw grupy G7 o zwiększenie presji na Rosję po zmasowanych atakach na jego kraj w nocy z niedzieli na poniedziałek, w których zginęło co najmniej dziewięć osób. Szef państwa powiadomił, że Moskwa użyła w uderzeniach 70 rakiet i ponad 600 dronów.

„W ten sposób Rosja pokazuje światu, że zamierza kontynuować wojnę. Bardzo ważne jest, aby państwa grupy G7, które obecnie zbierają się na szczycie, udzieliły zdecydowanej i konkretnej odpowiedzi: zwiększyły presję na agresora oraz rozszerzyły pomoc dla Ukrainy w zakresie obrony po-

wietrznej, przede wszystkim systemów zdolnych do zwalczania rakiet balistycznych” - oświadczył prezydent Ukrainy.

Szef litewskiej dyplomacji Kęstutis Budrys wezwał Unię Europejską do szybkiego przyjęcia 21. pakietu sankcji wobec Rosji po jej ataku na Ławrę Peczerską w Kijowie. Według ministra nowe restrykcje powinny objąć m.in. rosyjskie koncerny energetyczne.

- Dla nas, Francuzów, zbombardowanie przez Rosję Ławry Peczerskiej w Kijowie jest równoznaczne ze zbombardowaniem katedry Notre-Dame czy bazyliki w Saint-Denis; to nie do przyjęcia - powiedział w poniedziałek w Luksemburgu szef francuskiego MSZ Jean-Noel Barrot. PAP

Wydania wiadomości specjalnie dla Putina. Były naczelny z telewizji ujawnia kulisy

Grzegorz Kuczyński
Ryga

Prezydent Rosji Władimir Putin od 2011 roku otrzymuje osobne wydania wiadomości, które nie są emitowane w telewizji i są przetrzymane wyłącznie dla niego.

Opowiedział o tym w rozmowie z popularnym kanałem YT nadającym z łotewskiej Rygi były redaktor naczelny programu „Więści” w rosyjskiej państwowej telewizji Rossija-1 Dmitrij Skorobutow. W czasach, gdy Skorobutow pracował w Rossija-1, projekt przekazywania Putinowi specjalnych wydań wiadomości nosił kryptonim „Główny Widz”.

- Było tak. Powiedzmy, że o 20.00 na antenie szło zwykłe wydanie „Więści”, po czym ekipa produkcyjna zostawała. Cóż, mieliśmy oczywiście wytyczne,

Do Putina docierają jedynie wybrane informacje

jakie wiadomości pozostawić w tym wydaniu, jakie dodać, gdzie coś upiększyć, a gdzie coś usunąć, aby później pokazać Putinowi idealny obraz pięknej współczesnej Rosji. To znaczy, że jest on takim dobrym prezydentem - wspomina Skorobutow.

Dodał, że na taki format przeszli w telewizji po masowych protestach w Moskwie, które odbywały się pod hasłem „Za uczciwe wybory” i stały się jednymi z największych w najnowszej historii Rosji. - Wszyscy oni [otoczenie Putina] byli wstrząśnięci wydarzeniami na Placu Bołotnym i postarali się zacząć izolować go właśnie od rzeczywistych wydarzeń, od środowiska informacyjnego, nie mówiąc już o kontaktach ze światem zewnętrznym w ogóle. Właśnie w ten sposób - wyjaśnił.

Według niego Putin otrzymuje obecnie jeszcze mniej prawdziwych informacji, zwłaszcza na temat wojny na Ukrainie. Raporty z frontu zaczęto cenzurować dla prezydenta po kwietniu 2022 roku, kiedy Siły Zbrojne Ukrainy zatopiły flagowy okręt Floty Czarnomorskiej - krążownik Moskwa.

W wywiadzie Skorobutow opowiadał, że przez długi czas był przekonany zwolennikiem Putina i uważał, że przeciwko Rosji toczy się wojna informacyjna, która może być przygotowaniem do rzeczywistych działań wojennych.

Dmitrij Skorobutow rozpoczął karierę w telewizji w 2000 roku. Wkrótce przeniósł się do programu „Międzynarodowa panorama” w WGTRK (państwowy medialny holding), a w 2006 roku, w wieku zaledwie 26 lat, został redaktorem naczelnym „Więści”.

Po konflikcie z kierownictwem WGTRK i zwolnieniu w 2017 roku Skorobutow zaczął publicznie mówić o cenzurze w telewizji państwowej, a także wszczął proces sądowy przeciwko byłemu pracodawcy. W 2020 roku otrzymał azyl polityczny w Szwajcarii.

strefa BIZNESU

strefabiznesu.pl

DOLAR
AMERYKAŃSKI
1 USD

3,65

EURO
1 EUR

4,24

FRANK
SZWAJCARSKI
1 CHF

4,61

FUNT
SZTERLING
1 GBP

4,91

JEN
100 JPY

2,28

DANE WG NBP Z DNIA 15.06.2026, G. 12:00

PRACA PONAD 10 TYS. ZŁ PŁACY MINIMALNEJ

Polscy pracownicy dostaną o połowę mniej

Agnieszka Kamińska
agnieszka.kaminska@polskapress.pl

Najwyższa pensja minimalna, pod względem kwoty, obowiązuje w Luksemburgu i wynosi 11,4 tys. zł. Polska najniższą krajową jest obecnie 10. najwyższą kwotą w UE i 7., jeśli wziąć pod uwagę koszty życia.

Rządowa propozycja podwyżki płacy minimalnej do kwoty 4950 zł brutto w 2027 r. podoba się pracodawcom. - Płaca minimalna powinna być taka, jaką zaproponował rząd. Jej wzrost jest oparty o wskaźnik inflacji - mówi Strefie Biznesu Łukasz Bernatowicz, prezes Związku Pracodawców BCC, zasiada w Radzie Dialogu Społecznego.

Minimalne wynagrodzenie w 2027 r. może wynosić 4950 zł brutto, o 144 zł więcej w porównaniu do obecnej kwoty

Rząd zaproponował, aby minimalne wynagrodzenie za pracę w 2027 r. wynosiło 4950 zł brutto, czyli o 144 zł więcej w porównaniu do obecnej kwoty (4806 zł). Organizacje związkowe (NSZZ „Solidarność”, OPZZ i FZZ) we wspólnym stanowisku proponowały, aby przyszłoroczne minimalne wynagrodzenie za pracę wyniosło co najmniej 5200 zł brutto.

Propozycja rządowa jest więc sporo niższa od oczekiwań związkowców, ale delikatnie przewyższa kwotę, którą wskazywali niektórzy ekonomiści. Na przykład Kamil Sobolewski, główny ekonomista Pracodawców RP, mówił niedawno, że optymalną kwotą byłaby 4861 zł. A z kolei Łukasz Kozłowski, główny ekonomista Federacji Przedsiębiorców Polskich, wyliczył, że przyszłoroczna minimalna pensja nie będzie niższa niż 4860,47 zł.

Rząd zaproponował, aby minimalne wynagrodzenie za pracę w 2027 r. wynosiło 4950 zł brutto

Generalnie jednak strona pracodawców pozytywnie odbiera propozycję rządu.

- Płaca minimalna powinna być taka, jaką zaproponował rząd. Jej wzrost jest oparty o wskaźnik inflacji - mówi Strefie Biznesu Łukasz Bernatowicz, prezes Związku Pracodawców BCC, zasiada w Radzie Dialogu Społecznego z ramienia biznesu. - Płaca minimalna w poprzednich latach rosła bardzo raptownie, a nawet ze względu na wysoką inflację była podnoszona dwa razy w ciągu roku. Ale odciążenie inflacja jest w ryżach, zgodnych z wytycznymi celu inflacyjnego zakreślonymi przez tę Radę Polityki Pieniężnej, to nie ma takiej potrzeby, żeby płacę minimalną znacząco podwyższać - dodaje prezes.

Łukasz Bernatowicz przywołuje zapis ustawy i przypomina, że jeżeli związkowcy i pracodawcy dojdą w Radzie Dialogu Społecznego do porozumienia w sprawie płacy mi-

minimalnej, to rząd jest tym konsensem związany. Takie porozumienie jest mało prawdopodobne, dlatego to rządowa propozycja najpewniej wejdzie w życie. Ostateczną decyzję (ona teoretycznie może się jeszcze zmienić) podejmuje Rada Ministrów w drodze rozporządzenia do 15 września.

- Jeszcze się nie zdarzyło, żeby związkowcy i pracodawcy doszli do porozumienia w ciągu 11 lat istnienia Rady Dialogu Społecznego. I dlatego właśnie mamy przepisy, które w przypadku braku porozumienia regulują wzrost płacy minimalnej. To nie jest tak, że płaca minimalna wzrasta o przypadkowe wartości. Funkcjonuje algorytm wynikający z przepisów ustawy, czyli np. jeżeli inflacja przewyższa 5%, to płacę minimalną podwyższa się dwa razy w roku, a jeżeli nie przewyższa, to płaca wzrasta raz w roku w oparciu o wskaźnik inflacyjny - twierdzi Bernatowicz.

Polska najniższą krajową jest 10. najwyższą kwotą w państwach UE, w zestawieniu w pierwszej trójce znalazły się: Luksemburg, Irlandia i Niemcy

Chociaż pracownicy wykazują mniejszy entuzjazm do proponowanej podwyżki, to i tak ta kwota na tle innych państw nie jest najniższa. W zestawieniu unijnych najniższych krajowych obecnie jesteśmy mniej więcej w połowie stawki. Przypomnijmy, że 22 państwa Unii Europejskiej mają ustawowo określoną płacę minimalną. Oto kwoty, według danych Eures (dane na 1 stycznia 2026 r.):

- Luksemburg (2 704 euro, ok. 11,4 tys. zł);
- Irlandia (2 391 euro, 10,1 tys. zł);
- Niemcy (2 343 euro, ok. 9,9 tys. zł);

- Holandia (2 295 euro, ok. 9,7 tys. zł);
- Belgia (2 112 euro, ok. 8,9 tys. zł);
- Francja (1 823 euro, ok. 7,7 tys. zł);
- Hiszpania (1 381 euro, ok. 5,8 tys. zł);
- Słowenia (1 278 euro, ok. 5,4 tys. zł);
- Litwa (1 153 euro, ok. 4,9 tys. zł);
- Polska (1 139 euro, 4 806 zł);
- Cypr (1 088 euro, ok. 4,6 tys. zł);
- Portugalia (1 073 euro, ok. 4,5 tys. zł);
- Chorwacja (1 050 euro, ok. 4,4 tys. zł);
- Grecja (1 027 euro, ok. 4,3 tys. zł);
- Malta (994 euro, ok. 4,2 tys. zł);
- Słowacja (915 euro, ok. 3,9 tys. zł);
- Czechy (924 euro, ok. 3,9 tys. zł);
- Estonia (886 euro, ok. 3,8 tys. zł);

- Węgry (838 euro, ok. 3,5 tys. zł);
- Rumunia (795 euro, ok. 3,4 tys. zł);
- Łotwa (780 euro, ok. 3,3 tys. zł);
- Bułgaria (620 euro, ok. 2,6 tys. zł).

Biorąc pod uwagę ceny, koszty życia i podatki, polska minimalna pensja jest siódmą w UE, a na szczycie tej listy uplasowały się Niemcy

Różnice w płacach minimalnych między krajami są znacznie mniejsze, jeśli uwzględnimy różnice w poziomie cen, kosztach życia, wysokości podatków. Na przykład, chociaż w Luksemburgu płaca minimalna przekracza 11 tys. zł, to wysokie koszty życia w tym państwie, realnie tę kwotę obniżają. Eures również prowadzi analizy płac, biorąc pod uwagę właśnie siłę nabywczą (posługuje się wskaźnikiem PPS). Po uwzględnieniu różnic cenowych płaca minimalna wahała się od 886 PPS miesięcznie w Estonii do 2157 PPS w Niemczech, co oznacza, że najwyższą płacę minimalną była 2,4 razy wyższa od najniższej.

W przeliczeniu na PPS kraje UE z krajową płacą minimalną można podzielić na 3 grupy:

- płaca minimalna powyżej 1500 PPS miesięcznie: Niemcy, Luksemburg, Holandia, Belgia, Irlandia, Francja, Polska i Hiszpania.
- płaca minimalna wynosząca od 1000 do 1500 PPS miesięcznie: Słowenia, Litwa, Chorwacja, Rumunia, Portugalia, Grecja, Cypr, Węgry, Malta, Słowacja, Bułgaria i Czechy.
- płaca minimalna poniżej 1000 PPS miesięcznie: Łotwa i Estonia.

Uwzględniając poziom cen, polskie minimum jest siódmym najwyższym spośród państw UE (według Eurostatu). ©©

FOT. ILLUSTRACYJNE K. SZYMCHAK/POLSKA PRESS

GOSPODARKA DLACZEGO TECHNOLOGICZNI GIGANCI NIE ZDOBYLI BANKOWOŚCI

Finansowa wojna, której nie było

Paweł Zielewski
pawel.zielewski@polskapress.pl

Od lat powraca ta sama efektywna teza: wielkie firmy technologiczne prędzej czy później wejdą do finansów z butą, a banki zostaną zepchnięte do roli nudnego zaplecza.

Tyle że ta opowieść, choć brzmi atrakcyjnie, coraz wyraźniej przegrywa z rzeczywistością. Banki nie zniknęły. Co więcej, cyfrowi giganci wcale nie rzucili się do frontalnej wojny. To jednak nie oznacza, że sektor może spać spokojnie. Bo jeśli z czegoś naprawdę powinien się rozliczyć, to nie z lęku przed Big Techami, ale z własnej skłonności do samozadowolenia.

Mało kto to dziś pamięta, ale w 1994 roku padło słynne zdanie, że „bankowość będzie potrzebna, ale banki już nie”. A zdanie to wypowiedział sam Bill Gates, twórca Microsoft, wówczas otoczony nimbem geniuszu i wizjonerstwa.

- Z dzisiejszej perspektywy widać wyraźnie, że ta teza bardzo źle się zestarzała - mówi Michał Panowicz, członek zarządu banku Pekao SA.

Całą debatę o roli banków we współczesnym, technologicznie oszalałym świecie, trzeba zaczynać od nowa. Nie dlatego, że banki wygrały definitywnie, ale dlatego, że po raz kolejny okazało się, iż finansów nie da się sprowadzić do prostego starcia „starego świata” z technologią. Bankowość nie jest kolejną branżą, którą wystarczy przemeblować atrakcyjnym interfejsem i sprawniejszą obsługą. To sektor oparty na zaufaniu, regulacjach i odpowiedzialności systemowej. I właśnie dlatego jest znacznie trudniejszy do zdobycia, niż przez lata zakładano.

Big Tech chce i nie chce być bankiem

Najbardziej rozpowszechniony mit ostatnich lat mówił, że technologiczni giganci tylko czekają, by przejąć bankowość wprost. Tymczasem rzeczywistość wygląda inaczej. Najwięksi gracze cyfrowi chcą być blisko klienta, płatności, danych i codziennych usług, ale niekoniecznie chcą przejąć cały ciężar działalności bankowej. A ten ciężar jest ogromny: regulacyjny, kapitałowy, operacyjny i reputacyjny. Dla firm przyzwyczajonych do szybkiego skalowania, testowania i przesuwania granic to zupełnie inny świat.

- Nie widać, by Big Techy chciały konkurować z bankami

wprost, szczerze mówiąc, mam wrażenie, że one wcale tego nie chcą - mówi bankowiec. - Obciążenia regulacyjne i compliance w usługach finansowych to zupełnie inne terytorium niż to, w którym firmy technologiczne działają na co dzień. To widać choćby po sporach wokół AI. Tam również największe firmy bardzo bronią się przed ograniczeniami. To jest gen innowatora - niechęć do tego, by ktoś nakładał uzdę na kierunek rozwoju.

To właśnie dlatego technologiczne platformy częściej wybierają model bardziej selektywny: przejmują kontakt z klientem, stają się warstwą wygody, interfejsem, kanałem płatności albo źródłem danych. To strategia dużo sprytniejsza niż budowanie banku od zera. Pozwala być blisko najbardziej wartościowych punktów styku z klientem, nie biorąc na siebie pełnego ciężaru regulacji i ryzyka. Z perspektywy banków to wcale nie jest mniej groźne - przeciwnie, w dłuższej perspektywie może okazać się jeszcze trudniejsze do odparcia.

Mistrzowie sukcesu, ale połowicznego

Warto jednak przypomnieć, że część wielkich projektów technologicznych w finansach nie tylko nie zrewolucjonizowała rynku, ale po prostu nie dowiodła swoich obietnic. Historia wejść Big Techów do usług finansowych jest pełna prób, które miały prze-modelować relację między klientem a bankiem, a z perspektywy czasu okazały się krótkotrwałymi eksperymentami. To ważna korekta wobec przekonania, że sama technologia i skala wystarczą, by uporządkować sobie sektor o tak specyficznej konstrukcji jak bankowość.

- Google próbował wejść w usługi finansowe już w 2005 roku. Ten projekt od dawna jest na cmentarzu. Kilka lat temu rozwijano też platformę, w której banki miały być tylko zapleczem - czymś w rodzaju dostawcy kabli, wody i prądu, niewidocznej infrastruktury, a całą relację z klientem miał przejąć ktoś inny. Ten pomysł również od dawna jest na cmentarzu - wlicza Michał Panowicz.

To nie znaczy, że ryzyko zniknęło. Oznacza jedynie, że bankowość nie poddaje się prostym scenariuszom „platformizacji”. Sektor jest bardziej złożony, bardziej obudowany wymogami i dużo mniej podatny na szybkie przejęcie, niż chcieliby niektórzy wizjonerzy rynku technologicznego. Pro-

blem dla banków polega jednak na czymś innym: błędne byłoby uznanie tych nieudanych prób za dowód własnego bezpieczeństwa. Największe zagrożenie może bowiem nie nadejść z zewnątrz, lecz ujawnić się wewnątrz samego sektora.

Polak Polakowi Polakiem

Najbardziej bolesna dla polskich banków lekcją przyszła nie z Doliny Krzemowej, lecz z Polski.

Największy cios dla rynkowego status quo wcale nie musi przyjść od globalnego, równie dobrze może zadać go gracz, którego na początku zlekceważono, uznając za zbyt prostego, zbyt skromnego i zbyt mało „bankowego”, by traktować go śmiertelnie poważnie. Historia polskiego rynku już raz pokazała, jak wysoka może być cena takiego błędu.

- W Polsce często zapominamy, czym kończy się ignorowanie graczy, którzy rosną szybko, działają sprawnie i po prostu nadają się za klientami. Najbardziej surowa lekcja na naszym rynku nazywała się... mBank. Na początku to było bardzo proste, wręcz ascetyczne konto: internet, oszczędności, płatności, contact center. Wiele osób patrzyło na to z pobłażaniem. Siedem lat później był to trzeci największy bank detaliczny w Polsce i zabrał pięć największym graczom 17 proc. dochodów. To już był poziom realnej rynkowej destrukcji - przypomina Michał Panowicz, który w swoim CV również ma i mBank.

Ta historia mówi więcej o współczesnej bankowości niż wiele akademickich debat o konkurencji. Pokazuje bowiem, że prawdziwe zagrożenie dla dużych instytucji nie zawsze przychodzi pod szyldem globalnej rewolucji. Czasem rodzi się po prostu tam, gdzie ktoś szybciej rozumie klienta, upraszcza ofertę i eliminuje to, co dla użytkownika zbędne. W takim modelu przewagę uzyskuje nie ten, kto ma

największą skalę, ale ten, kto pierwszy trafia w zmianę zachowań rynku. Banki, które ignorują ten mechanizm, nie przegrywają z technologią jako taką. Przegrywają z własną inercją.

Regulacje nie są tarczą, a warunkiem stabilności

W dyskusjach o relacji banków z fintechami i Big Techami często pojawia się teza, że regulacje stoją po stronie sektora finansowego i blokują konkurencję. Tyle że taki obraz jest zbyt prosty. Regulacja w bankowości nie została wymyślona po to, by chronić pozycję rynkową konkretnych instytucji. Jej celem jest ochrona depozytów, bezpieczeństwa klienta i zdrowia całego systemu gospodarczego. Bez tego finansowa konkurencja bardzo szybko mogłaby przerodzić się w niekontrolowany wyścig po klienta, który kończy się destrukcją zaufania i kosztami rozlewającymi się daleko poza sam sektor.

- Nie chodzi o to, czy regulator stoi po stronie banków, czy fintechów. Chodzi o ochronę depozytów, bezpieczeństwo klienta i stabilność całego systemu. Kredyt nie może być udzielany w sposób drapieżny czy nieodpowiedzialny, bo to kończy się problemem nie tylko dla klienta, ale często dla całego sektora - przypomina bankowiec. - Te regulacje nie są ochroną banków. To ochrona konsumentów, zdrowia gospodarczego i podstawowych reguł gry.

W bankowości nie da się myśleć wyłącznie kategoriami swobody biznesowej. Tu stawką jest nie tylko wzrost i rentowność, ale także zaufanie publiczne. Sektor finansowy może się rozwijać, może wdrażać nowe technologie i konkurować o klienta, ale nie może robić tego kosztem bezpieczeństwa całego systemu. I właśnie dlatego regulacja jest tu nie dodatkiem, lecz fundamentem działania rynku.

Piękny front nie zastąpi jakości

Dobrym przykładem zderzenia technologicznego entuzjazmu z twardą bankową rzeczywistością jest współpraca Apple z Goldman Sachs. Na pierwszy rzut oka wszystko się zgadzało: mocna marka, nowoczesny produkt, wygodny kanał dotarcia do użytkownika i wizerunek premium. To miało być modelowe połączenie świata technologii i finansów. Tymczasem praktyka pokazała, że atrakcyjny front nie wystarcza, jeśli za nim nie stoi odpowiednia jakość portfela i właściwa ocena ryzyka kredytowego.

- Projekt karty kredytowej Apple z Goldman Sachs skończył się głębokim subprime'em i bardzo dotkliwymi stratami. Kanał pozyskania klienta wyglądał na premium, ale w praktyce przyszła grupa, która była już na granicy zdolności kredytowej i po prostu nie sponała tych produktów - mówi Michał Panowicz.

To jeden z najbardziej trzeźwiających wniosków dla całego rynku. Marka, rozpoznawalność i nowoczesny design nie wystarczą, by zbudować dobry biznes kredytowy. Nie zastępują one zdolności oceny klienta, nie rozwiązują problemu ryzyka i nie chronią przed kosztownym błędem strategicznym. Jeśli bankowość czegoś uczy, to właśnie tego, że błyskotliwy produkt i mocna dystrybucja mogą bardzo szybko rozbić się o realia bilansu.

Open banking jest faktem i nic tego nie zmieni

Najbliższe lata nie będą jednak rozstrzygane przez dawne eksperymenty Big Techów, lecz przez nowe reguły gry związane z otwieraniem danych finansowych. Open banking i open finance nie są już koncepcją do dyskusji, ale rzeczywistością, z którą sektor musi nauczyć się żyć. I tu znów nie ma miejsca na złudzenia: ten proces będzie postępował, niezależnie od tego, czy część instytucji jest na niego gotowa, czy nie.

Zmiana ta ma jednak dwa oblicza. Z jednej strony oznacza większą konkurencję, wygodę klienta i możliwość budowania nowych usług na bazie udostępnianych danych. Z drugiej - obnaża słabość tych instytucji, które przez lata korzystały raczej z bierności klienta niż z własnej innowacyjności. To szczególnie niewygodny punkt dla części sektora, bo pokazuje, że dawny model utrzymywania

relacji z klientem niekoniecznie opierał się na przewadze jakościowej, lecz często na zwykłym przyzwyczajeniu i małej mobilności użytkownika.

To jedno z najmocniejszych zdań w stawianej przez niego diagnozie, bo oznacza, że część banków zbudowała komfort nie na lepszej ofercie, lecz na inercji klientów. W nowym świecie to za mało. Jeśli użytkownik ma zyskać łatwiejszy dostęp do danych, większą możliwość porównania usług i prostszą zmianę instytucji, przewagę zachowają tylko ci, którzy potrafią zaoferować realnie lepszą wartość. Reszta zacznie odkrywać, że lojalność zbudowana na bezwładzie bywa wyjątkowo nietrwała.

W całej dyskusji o open banking jest jednak jeszcze jeden istotny punkt: asymetria. Jeśli banki mają obowiązek udostępnić dane finansowe, a technologiczne platformy nie są zobowiązane do podobnej otwartości, rynek zaczyna tracić równowagę. W takim układzie jedna strona oddaje zasoby, a druga zachowuje własne przewagi informacyjne.

To właśnie tutaj rywalizacja między bankami a platformami przestaje być wyłącznie kwestią technologii, a staje się sporem o reguły konkurencji. Jeśli nowy model ma być uczciwy, nie może sprowadzać się do sytuacji, w której bank zachowuje odpowiedzialność, regulacyjny ciężar i koszt ryzyka, a ktoś inny przejmuje klienta, dane i najwyższą marżę.

Banki nie mogą się obrażać na zmianę

Najważniejsze w diagnozie Panowicza jest jednak to, że nie prowadzi ona do wniosku, iż sektor powinien okopać się na swoich pozycjach. Obrona przez narzekanie, późnionie regulacyjne żale i trzymanie się starego modelu nie da trwałego efektu.

Big Tech nie podbił banków i nie rozmontował sektora tak, jak przez lata przepowiadano. To jednak nie jest dobra wiadomość dla tych instytucji, które uznają, że mogą dzięki temu wrócić do starego komfortu. Największe ryzyko wciąż pozostaje realne - tyle że nie musi mieć logo globalnej platformy. Może kryć się w bezwładzie, w myśleniu odziedziczonym po poprzedniej epoce i w złudzeniu, że klient jeszcze długo będzie znosił przeciętność tylko dlatego, że zmiana wydaje mu się kłopotliwa. Rynek zwykle najboleśniej karze właśnie takie przekonanie. A bankowość już nieraz się o tym przekonała. ©©

Branża ostrzega przed nową zależnością Polski

Maciej Badowski
maciej.badowski@polskapress.pl

Polska energetyka słoneczna rozwija się dynamicznie, ale coraz mocniej opiera się na komponentach z Chin.

Zdaniem Marka Pokrzywki z firmy Corab, należącej do Michała Sołowowa, uzależnienie od azjatyckich dostawców jest dziś faktem. Jednocześnie branża mierzy się z wyłączeniami instalacji, ujemnymi cenami energii i rosnącymi kosztami realizacji projektów.

Polska fotowoltaika uzależniona od dostaw z Chin

Rozwój fotowoltaiki w Polsce nie wyhamowuje, jednak sektor stoi dziś przed szeregiem wyzwań. Oprócz problemów związanych z dostępnością gruntów czy funkcjonowaniem systemu elektroenergetycznego, coraz częściej pojawia się pytanie o zależność europejskiej branży od chińskich dostawców komponentów. Zdaniem Marka Pokrzywki, dyrektora pionu farm PV w Corab, jest to jeden z kluczowych tematów dla rynku.

Jak podkreśla w rozmowie z portalem strefabiznesu.pl Pokrzywka, sektor fotowoltaiczny w dużej mierze opiera się dziś na rozwiązaniach produkowanych w Chinach.

- Zamieniliśmy jedną zależność rosyjską na zależność chińską. I tak naprawdę, jeżeli chodzi o całą elektronikę, czyli produkcja modułów fotowoltaicznych czy falowników, to cały ten sprzęt pochodzi stamtąd - mówi.

Jednocześnie zaznacza, że w przypadku konstrukcji wsporczych sytuacja wygląda inaczej. Jego zdaniem Europejcy i Polscy producenci nadal mają przewagę wynikającą z jakości oraz bezpieczeństwa oferowanych rozwiązań.

- Nie widzę tutaj konkurencji w Polsce i w krajach rozwiniętych z chińskimi producentami konstrukcji, dlatego że świadomi inwestorzy wiedzą dobrze o tym, że bezpieczna konstrukcja to jest bezpieczna inwestycja. I ostatnią rzeczą, którą się powinni kierować, to jest Excel - podkreśla.

Jak dodaje, konstrukcja odpowiada za około 12 proc. całkowitych nakładów inwestycyjnych, dlatego oszczędności na tym elemencie mogą prowadzić do znacznie większych kosztów w przyszłości.

- Biorąc pod uwagę fakt, że konstrukcja stanowi około 12 proc. CAPEX-u, to jest akurat miejsce, w którym się nie powinno oszczędzać. Widzieliśmy przykłady bardzo dużych strat związanych czy to z zawaleniem się konstrukcji, czy z pogięciem, czy z osunięciem nawet. I to nie jest tylko koszt naprawy konstrukcji, wymiany pali, krokwi, płatwi, tylko to są też koszty utraconych korzyści - zaznacza.

Według niego awarie konstrukcji mogą oznaczać konieczność wyłączenia całej farmy fotowoltaicznej z pracy, co bezpośrednio przekłada się na utracone przychody.

Pokrzywka nie zgadza się z opiniami, że Polska osiągnęła już granice rozwoju energetyki słonecznej. Jego zdaniem inwe-

stycje w odnawialne źródła energii są konieczne z punktu widzenia bezpieczeństwa kraju.

- Na pewno nie jest za dużo, dlatego że w odnawialne źródła energii warto inwestować. Czy to jest wiatr, czy to jest fotowoltaika. Szczególnie pod kątem sytuacji w Europie, jaka w tej chwili jest, gdzie bezpieczeństwo energetyczne stawia się na równi z bezpieczeństwem militarnym - mówi i zwraca uwagę, że równoległe do inwestycji w obronność państw powinny być rozwijane także projekty zwiększające bezpieczeństwo energetyczne.

Problemem staje się jednak dostępność odpowiednich terenów pod nowe inwestycje. Rynek dużych farm fotowoltaicznych zmienił się w ostatnich latach bardzo wyraźnie.

- Te dobre grunty się już kończą. Wiemy, że są ograniczenia co do budowy projektów fotowoltaicznych, jeśli chodzi o klasę

użytkowości, no i szczególnie w tej sytuacji, w której na rynku są projekty o bardzo dużej mocy. Rynek się zmienił z takiego rozproszonego inwestora, który miał projekty po 5-10 MW, na projekty jak widzimy ostatnio 722 MW czy 304 MW. Także ciężko jest znaleźć teren, ale miejsce jest - ocenia.

Coraz częściej inwestorzy muszą sięgać po grunty o trudniejszych warunkach geotechnicznych. Dotyczy to między innymi terenów pokopalnianych, torfowisk czy obszarów skalistych.

- Wchodzą w tej chwili grunty pokopalniane, po kopalniach siarki, które są bardzo agresywne i trzeba dobrać odpowiednią powłokę. Są torfy, gdzie trzeba głębiej zabić. Są skały, gdzie trzeba zastosować dodatkowe rozwiązanie i to wszystko wpływa na koszt konstrukcji - wyjaśnia.

Jednocześnie spadek cen modułów fotowoltaicznych czę-

ściowo rekompensuje wzrost kosztów związanych z konstrukcjami.

Ujemne ceny energii bardziej dotkliwe niż koszty budowy

Zdaniem Pokrzywki to nie koszty inwestycji stanowią dziś największą barierę dla nowych projektów. Znacznie większym wyzwaniem są wyłączenia instalacji oraz coraz częściej występujące ujemne ceny energii.

- Co innego zniechęca dzisiaj inwestorów do fotowoltaiki. Mówię tutaj o ujemnych cenach energii i o wyłączeniach. W zeszłym roku 1,3 TW z farm fotowoltaicznych i z wiatru zostało wyłączone, poszło w piach. I to są straty, które już są nie do odrobienia - podkreśla.

Rozwiązaniem mają być magazyny energii, które pozwolą przechowywać nadwyżki produkcji w okresach ograniczeń pracy instalacji lub niskich cenach energii. - To jest rozwiązanie dla projektów fotowoltaicznych, czyli hybryda z wiatrem i dodatkowo magazyn energii, który łądujemy w sytuacji, kiedy są wyłączenia albo kiedy ceny energii są ujemne - mówi.

Według przedstawiciela Corab rozwój magazynów energii będzie jednym z najważniejszych kierunków rozwoju rynku OZE w najbliższych latach.

Agrofotowoltaika czeka na zielone światło od ustawodawcy

Kolejnym obszarem wzrostu może być agrofotowoltaika, która w wielu krajach Europy rozwija się coraz szybciej. W Pol-

sce rynek pozostaje jednak na bardzo wczesnym etapie.

- Tak naprawdę gdybyśmy wykorzystali 5 proc. upraw rzepaku w Polsce, to mielibyśmy 2 GW mocy. Mówię o rzepaku dlatego, że jest to uprawa niska, która przy konstrukcji pionowej nie zasłania za bardzo dolnego modułu - wskazuje Pokrzywka i jednocześnie zaznacza, że główną przeszkodą są obecnie przepisy.

- Powodem braku agrofotowoltaiki w Polsce jest brak regulacji. Kraje rozwinięte, takie jak Francja, Niemcy i Włochy to są trzy w tej chwili przodujące w agrofotowoltaice kraje w Europie - mówi.

Ekspert zwraca uwagę, że choć rynek ten nie jest jeszcze duży, należy do najszybciej rozwijających się segmentów europejskiej energetyki słonecznej. Jego zdaniem stworzenie odpowiednich regulacji mogłoby otworzyć drogę do wykorzystania nowych terenów pod produkcję energii bez konieczności wyłączenia ich z działalności rolniczej.

Dodatkowym wyzwaniem dla branży pozostaje sytuacja na światowych szlakach handlowych i rynku paliw. Jak zaznacza Pokrzywka, wzrost kosztów transportu bezpośrednio przekłada się na koszty inwestycji.

- Jeżeli mamy wzrost cen paliw, szczególnie jak widzimy, że na rynkach eksportowych wzrost ceny paliwa zdecydowanie ma wpływ na wzrost inwestycji, którą my robimy. Także niestety nie pomagają nam to za bardzo - podsumowuje. ©©

Tylko jeden kraj wypada gorzej. Polskie firmy mają coraz większy problem

Marek Knitter
marek.knitter@polskapress.pl

Koszty pracy stały się największym problemem dla polskich przedsiębiorstw. Z najnowszych badania Grant Thornton, przeprowadzonego w 35 gospodarkach świata, wynika, że aż 66 proc. średnich i dużych firm w Polsce wskazuje je jako główną barierę rozwoju. To drugi najwyższy wynik w całym zestawieniu, mówi w rozmowie ze Strefą Biznesu dr Marcin Mrowiec, główny ekonomista Grant Thornton.

- Jeżeli chodzi o to jak wypadamy na tle innych krajów, to tutaj jako Grand Thornton zrobiliśmy badanie w 35 gospodarkach całego globu. I to jest o tyle unikalne, że mamy porównanie i świeże badanie sprzed miesiąca czy sprzed półtora, które pokazuje nam jak firmy postrze-

gały bariery dla swojego wzrostu w różnych krajach świata - powiedział Strefie Biznesu dr Marcin Mrowiec, główny ekonomista Grant Thornton.

Jak podkreśla ekonomista, problem nie wynika wyłącznie z wysokości wynagrodzeń, lecz ze strukturalnej zmiany modelu konkurencyjności polskiej gospodarki.

- Nasze firmy są przyzwyczajone do tego, żeby mieć taniego pracownika i kiedy ten tani pracownik się kończy, to one czują bardzo mocno słabnięcie ich konkurencyjności - ocenił Mrowiec.

Zdaniem ekspertów oznacza to konieczność przyspieszenia inwestycji i zwiększania efektywności. Firmy, które nie będą modernizować działalności, mogą mieć coraz większe trudności z utrzymaniem pracowników.

- Te firmy, które nie inwestują, które zatrzymały się gdzieś tam na wcześniejszych

etapach rozwoju, będą stawały coraz bardziej przed ryzykiem tego, że ich pracownicy będą wykupywani do tych firm większych, które mają większą efektywność - zaznaczył główny ekonomista Grant Thornton.

Jeszcze przed eskalacją napięć wokół Iranu nastroje inwestycyjne wśród przedsiębiorstw były wyraźnie lepsze. Badanie Grant Thornton przeprowadzone w lutym wskazywało na rosnącą gotowość firm do wydatków rozwojowych.

- Z naszego badania wyszło, że 40 proc. firm planuje wzrost inwestycji w IT, sprzęt, maszyny, urządzenia. To jest całkiem dobry wynik - powiedział Mrowiec.

Dodatkowo 55 proc. przedsiębiorstw deklarowało wprowadzanie nowych produktów i usług, 39 proc. planowało inwestycje w kadry, a 27 proc. rozwój innowacji.

- Ogólnie ten obraz był dosyć optymistyczny i pokazywał

pewne przyspieszenie - podkreślił ekonomista.

Jednocześnie zaznaczył, że obecna sytuacja geopolityczna może istotnie zmienić perspektywy gospodarce.

- Obawiam się, że sytuacja wokół Iranu może być zapalna dla gospodarki światowej i z tego punktu widzenia jestem ostrożny do tych badań, które były robione wcześniej - ocenił Mrowiec.

Podczas Europejskiego Kongresu Finansowego w Sopocie przedstawiono także szeroki konsensus makroekonomiczny przygotowany przez 56 ekonomistów z sektora bankowego, instytucji publicznych i prywatnych.

Według prognoz polska gospodarka nadal będzie rosła, ale tempo wzrostu ma stopniowo słabnąć.

- Szczyt tempa wzrostu gospodarki, szczyt tempa wzrostu PKB minęliśmy w tamtym roku. W tym roku ten wzrost będzie

nieznacznie, ale jednak słabszy - powiedział Mrowiec.

Konsensus zakłada wzrost PKB na poziomie około 3,5 proc. w 2026 roku. W kolejnych latach dynamika ma jednak systematycznie spadać, zbliżając się do okolic 2,5 proc. w 2029 roku.

Ekonomiści przewidują jednocześnie stopniowy spadek inflacji. Średni scenariusz zakłada inflację na poziomie 3,3 proc. w tym roku i dojsie do celu inflacyjnego NBP w 2029 roku. Jednak eksperci zwracają uwagę na dużą niepewność związaną z sytuacją międzynarodową.

- Jeżeli jutro albo pojutrze sytuacja będzie eskalowała geopolitycznie, to trzeba będzie bardzo szybko i istotnie podnosić ten konsensus do góry - ostrzegł ekonomista.

Zdaniem dr. Mrowca Rada Polityki Pieniężnej prawdopodobnie będzie unikać szybkich podwyżek stóp procentowych, dopóki sytuacja geopolityczna

nie stanie się bardziej klarowna.

- Krajowa polityka pieniężna ma zerowy wpływ na geopolitykę, na ceny ropy i gazu - zauważył.

Jednocześnie przyznał, że w przypadku trwałego wzrostu inflacji bank centralny może zostać zmuszony do reakcji.

- Gdyby impuls inflacyjny globalny był długotrwały, to Rada po pewnym czasie nie będzie miała innego wyjścia, będzie musiała podnosić stopy - powiedział.

Coraz większe obawy ekonomistów budzi jednak stan finansów publicznych. Według prognoz dług publiczny liczony metodą unijną może do 2029 roku wzrosnąć w pobliżu 75 proc. PKB.

- Już teraz powinniśmy podejmować działania hamujące i zapobiegawcze, bo już przekroczyliśmy 60 proc. w tej metodzie unijnej zadłużenia - ostrzegł Mrowiec. ©©

ENERGETYKA AMERYKANIE MOGĄ SIĘ PRZELICZYĆ

Ostrzeżenie w sprawie atomu

Maciej Badowski
maciej.badowski@polskapress.pl

Ryzyka opóźnień, przeciągające się negocjacje i rola polskich firm przy budowie pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce - o tym rozmawiamy z prof. Tomaszem Piotrowskim z Politechniki Warszawskiej, doradcą zarządu ds. technologii PZPB-Atom. - Realizacja projektu bez odpowiedniego udziału krajowych firm może generować dodatkowe ryzyka organizacyjne, jakościowe i komunikacyjne - mówi.

Maciej Badowski: Na ile spory dotyczące podziału ryzyka inwestycyjnego są typowe przy realizacji dużych projektów infrastrukturalnych, takich jak elektrownie jądrowe?

Tomasz Piotrowski: Podział ryzyka inwestycyjnego to jeden z najważniejszych elementów kontraktów przy realizacji tak dużych projektów infrastrukturalnych jak elektrownie jądrowe. Ponieważ są to inwestycje o bardzo dużych nakładach inwestycyjnych CAPEX, nawet najmniejsze opóźnienie powoduje istotny wzrost kosztów, a z uwagi na to, że są to projekty wieloletnie, potencjalnych przyczyn zmian harmonogramu może być bardzo wiele. Dotyczą one nie tylko kwestii technicznych czy wykonawczych, ale także jakości dokumentacji projektowej, zmian regulacyjnych, problemów w łańcuchach dostaw, dostępności wykwalifikowanych kadr, wymagań jakościowych czy konieczności wykonywania dodatkowych prac wynikających z wymogów dozoru jądrowego.

Szczególnie problematyczne okazują się sytuacje, w których projekt techniczny nie jest wystarczająco dojrzały na etapie rozpoczęcia budowy, a dokumentacja projektowa jest rozwijana równoległe z realizacją robót. W praktyce powoduje to konieczność licznych rewizji, zmian zakresu prac i sporów dotyczących tego, kto powinien ponosić ich konsekwencje czasowe i finansowe.

Problem pojawia się wtedy, gdy ryzyko, które wpłynie niekorzystnie na realizację inwestycji, nie zostanie wcześniej zidentyfikowane przez jedną bądź obie strony, a zapisy kontraktu nie przypisują w sposób wystarczająco jednoznaczny odpowiedzialności za jego wystąpienie i skutki. Dochodzi wtedy do sporu, który niekiedy może być nawet bardziej kosztowny dla którejś lub obu stron

niż pierwotne konsekwencje zaistniałej sytuacji kontraktowej.

Powszechną praktyką zarówno w generalnych kontraktach EPC, jak i umowach podwykonawczych jest więc dążenie do jak najszerszego opisywania i przypisywania odpowiedzialności stronie drugiej. Wynika to z faktu, że każda ze stron stara się ograniczyć własną ekspozycję na ryzyko trudne do oszacowania w perspektywie wieloletniej realizacji inwestycji. Takim przykładem jest na przykład opis RFQ dla dostawy betonu do elektrowni AP1000: Oczywiście jest to ogólny opis z RFQ, a szczegółowe zapisy umowy mogą być dalej doprecyzowywane. Ważne jest jednak to, aby dostawca miał pełną świadomość ryzyk, jakie bierze na siebie. Tylko wtedy będzie bowiem mógł właściwie je wycenić, uwzględnić odpowiednie bufor organizacyjne i finansowe oraz przygotować adekwatne mechanizmy zabezpieczające. W przeciwnym razie ryzyka, które nie zostały właściwie rozpoznane lub zostały niedoszacowane na etapie ofertowania, bardzo często wracają później w postaci sporów kontraktowych, roszczeń i prób przerwania odpowiedzialności pomiędzy uczestnikami projektu.

Czy przedłużające się negocjacje kontraktowe w tego typu inwestycjach mogą realnie wpływać na harmonogram i koszty budowy?

W przypadku tak dużych i skomplikowanych inwestycji jak elektrownie jądrowe przedłużające się negocjacje kontraktowe są zjawiskiem całkowicie naturalnym i w praktyce wręcz oczekiwanym. Wynika to przede wszystkim z ogromnej skali projektu, wieloletniego horyzontu realizacji oraz bardzo dużej liczby ryzyk technicznych, organizacyjnych, regulacyjnych i finansowych, które muszą zostać odpowiednio zidentyfikowane i przypisane pomiędzy strony kontraktu.

W trakcie negocjacji strony proponują kolejne zapisy mające zabezpieczać ich interesy oraz ograniczać własną ekspozycję na ryzyko. Bardzo często oznacza to również próbę przeniesienia części odpowiedzialności na partnera kontraktowego. Oczywiście istnieje ryzyko, których dana strona nie jest w stanie całkowicie przenieść i musi je przyjąć na siebie, jednak wtedy dąży do możliwie precyzyjnego opisanie okoliczności, zakresu oraz konsekwencji ich

prof. Tomasz Piotrowski, doradca zarządu ds. technologii PZPB-Atom

wystąpienia. Kluczowe jest bowiem to, aby potencjalna odpowiedzialność była możliwie policzalna i możliwa do uwzględnienia w wycenie kontraktu. Dotyczy to szczególnie projektów jądrowych, gdzie nawet pozomie niewielkie zdarzenia mogą generować bardzo poważne skutki harmonogramowe i kosztowe. Dlatego przedmiotem negocjacji są często nie tylko kwestie stricte techniczne, ale również procedury jakościowe, odpowiedzialność za zmiany projektowe, dostępność dokumentacji, zasady współpracy pomiędzy uczestnikami projektu, mechanizmy odbiorowe, odpowiedzialność za opóźnienia czy sposób rozliczania skutków zmian regulacyjnych i decyzji dozoru jądrowego. Oczywiście przedłużające się negocjacje mogą powodować przesunięcia harmonogramu przygotowania i realizacji inwestycji oraz wpływać na wzrost kosztów projektu. Trzeba jednak pamiętać, że brak właściwego zidentyfikowania ryzyk lub niedostatecznie precyzyjne zapisy kontraktowe mogą w późniejszej fazie realizacji prowadzić do sporów, roszczeń i opóźnień o znacznie poważniejszych konsekwencjach finansowych i organizacyjnych. W praktyce często okazuje się więc, że dodatkowy czas poświęcony na doprecyzowanie zasad współpracy i podziału odpowiedzialności na etapie negocjacji pozwala ograniczyć ryzyko dużo większych problemów już w trakcie samej budowy.

Jakie są najczęstsze źródła opóźnień w realizacji dużych inwestycji infrastrukturalnych w Polsce i na świecie?

Najczęstsze źródła opóźnień w realizacji dużych inwestycji

infrastrukturalnych - zarówno w Polsce, jak i na świecie - są zwykle bardzo podobne i dotyczą przede wszystkim problemów projektowych, organizacyjnych, kontraktowych oraz jakościowych.

W przypadku projektów o szczególnie wysokim stopniu skomplikowania, takich jak elektrownie jądrowe, ich skala i wzajemne powiązanie dodatkowo się kumulują. Analizy największych światowych projektów infrastrukturalnych pokazują, że opóźnienia bardzo rzadko wynikają z jednej przyczyny - najczęściej są efektem nakładania się wielu problemów jednocześnie.

Do najczęstszych źródeł opóźnień należy przede wszystkim niegotowość lub niska jakość dokumentacji projektowej. Doświadczenia z projektów AP1000 w USA, Olkiluoto-3 w Finlandii czy Flamanville-3 we Francji pokazują, że rozpoczęcie budowy przy równoległym rozwijaniu dokumentacji technicznej prowadzi do licznych rewizji projektu, zmian zakresu prac, błędów wykonawczych i konieczności wykonywania poprawek.

W praktyce wykonawcy często realizują roboty w oparciu o nieaktualną dokumentację albo muszą okresowo wstrzymać prace, ponieważ projekt „nie nadąża” za postępem budowy.

Drugim bardzo istotnym źródłem problemów jest niewłaściwe zarządzanie dokumentacją i obiegiem informacji. W projektach jądrowych skala wymaganej dokumentacji jakościowej i wykonawczej jest ogromna, a błędy w jej aktualizacji lub zatwierdzeniu mogą powodować wielotygodniowe opóźnienia. Analizowane projekty pokazały, że problemy z wersjonowaniem dokumen-

tów, brak właściwego przepływu informacji w łańcuchu dostaw czy praca na nieaktualnych wytycznych prowadziły do dezorganizacji harmonogramów oraz konieczności powtarzania części robót.

Kolejną grupą przyczyn są problemy jakościowe oraz nieprzestrzeganie standardów technicznych i procedur.

W projektach infrastrukturalnych, a szczególnie jądrowych, nawet pozomie niewielkie opóźnienia mogą skutkować koniecznością ponownego wykonania prac, dodatkowymi kontrolami lub wstrzymaniem robót przez inwestora czy regulatora.

W analizowanych projektach dotyczyło to m.in. nieprawidłowo wykonywanych spoin, błędów przy prowadzeniu okablowania, niezgodności materiałowych czy błędów w dokumentacji jakościowej. Bardzo częstym źródłem opóźnień jest także nadmierne optymistyczne harmonogramy projektu oraz presja na przyspieszanie prac.

W praktyce inwestorzy i wykonawcy często przyjmują bardzo ambitne terminy realizacji, które później okazują się nierealne wobec rzeczywistej skali wyzwań technicznych i organizacyjnych. Doświadczenia z Vogtle 3-4 czy Flamanville-3 pokazują, że próby nadrobienia opóźnień poprzez presję harmonogramową prowadziły często do dalszego spadku jakości, dezorganizacji prac i eskalacji błędów, co finalnie powodowało jeszcze większe przesunięcia terminów.

Istotnym problemem pozostają również niedostateczne kompetencje uczestników projektu i brak doświadczenia w realizacji inwestycji o podobnej skali. Dotyczy to zarówno wykonawców, jak i podwykonawców czy dostawców.

W projektach AP1000 w USA dodatkowym wyzwaniem była wieloletnia luka kompetencyjna po kilkudziesięciu latach przerwy w realizacji nowych inwestycji jądrowych. Problemy pojawiały się m.in. w zakresie zarządzania jakością, nadzoru nad podwykonawcami, organizacji procesów czy znajomości wymagań regulacyjnych.

Doświadczenia największych inwestycji światowych pokazują więc wyraźnie, że kluczowe dla ograniczenia opóźnień jest odpowiednio wcześnie przygotowanie projektu, realistyczne planowanie harmonogramu, dojrzałość dokumentacji technicznej, właściwe zarządzanie informacją oraz precyzyjny podział odpo-

wiedzialności pomiędzy uczestnikami przedsięwzięcia.

Czy obecne założenia dotyczące harmonogramu budowy pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce ocenia pan jako realistyczne z punktu widzenia inżynierskiego?

Z punktu widzenia inżynierskiego należy wskazać, że obecnie nie powinniśmy mówić o harmonogramie budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, a jedynie o realizacji pewnych elementów procesu inwestycyjnego.

Przedstawienie Inwestora - spółki Polskie Elektrownie Jądrowe, tych kamieni milowych na osi czasu można nadal uznać za scenariusz realistyczny, choć bardzo ambitny. Doświadczenia z realizacji projektów jądrowych na świecie pokazują bowiem, że inwestycje tego typu niemal zawsze napotykać na różnego rodzaju trudności wpływające na harmonogram samej budowy - począwszy od kwestii projektowych i regulacyjnych, przez problemy jakościowe i logistyczne, aż po wyzwania związane z zarządzaniem ogromnym łańcuchem dostaw oraz koordynacją tysięcy uczestników projektu.

W praktyce jedynym państwem, które w ostatnich latach regularnie realizowało duże projekty jądrowe zgodnie lub blisko pierwotnych harmonogramów, są Chiny. Wynika to jednak ze specyficznych warunkowań - przede wszystkim ogromnej dostępności zasobów wykonawczych, silnego zaplecza przemysłowego, dużej centralizacji procesu decyzyjnego oraz doświadczenia zdobywanego przy równoległej realizacji wielu podobnych inwestycji.

Wróćmy jednak do najważniejszych informacji o projekcie prezentowanych dziś na stronie internetowej Inwestora. Podpisanie kontraktu EPC jest tam wpisane na 2026 rok (we wrześniu 2025 tego kamienia milowego nie było). Z kolei zawarty w konsultowanym publicznie Programie Polskiej Energetyki Jądrowej z 2025 roku, tzw. „harmonogram” prac dla pierwszej elektrowni jądrowej (Lubiatowo-Kopalino) przewidywał podpisanie tej umowy na 2025/2026.

Wydaje się, że kluczowe jest jednak to, aby nawet wydłużony obecnie czas negocjacji został właściwie wykorzystany, bo w trakcie samej realizacji będzie można to nadrobić z nadatkiem. ©©

Początki naszego związku nie należały do najłatwiejszych, bo cały świat był przeciwko nam

Roxie Węgiel w Wirtualnej Polsce o swym małżeństwie Fot. Piotr Krzyżanowski

Z ŻYCIA GWIAZD

W TELEWIZJI

KRZYŻÓWKA NR 90

Maciej Musiał był pochłonięty

Aktor i jego ukochana Zofia Gajewska wykorzystali słoneczne popołudnie na romantyczny piknik w parku. Paparazzi przyłapali parę na ławeczce. Zakochani zjadali przekąski, relaksowali się w promieniach słońca i wyglądali na całkowicie pochłoniętych swoim towarzystwem. Nie zabrakło także czułych pocałunków.

Teatr Telewizji: Ich czworo TVP Kultura, 20:00

„Ich czworo” to jedna z najbardziej znanych komedii Gabrieli Zapolskiej. Autorka przedstawiła historię trójkąta małżeńskiego, którego niezwykle pogłębiany psychologicznie obraz ma stanowić „syntezę głupoty”. Dla Żony ślub był sposobem na awans w hierarchii społecznej. Jej Kochanek jest bezwzględny w dążeniu do celu, podobnie jak Panna Mania, która chciałaby zająć miejsce Żony.

Julia Wieniawa postawiła na luksus

Piosenkarka uciekła do słonecznej Grecji. Zameldowała się w pięciogwiazdkowym hotelu na wyspie Mykynos, uznanym za jeden z najbardziej luksusowych obiektów w tym miejscu. Celebrytka pokazała obserwatorom na Instagramie widok ze swojej sypialni. Na nagraniach można dostrzec przestronny taras z prywatnym basenem oraz panoramę morza. Za nocleg trzeba tam zapłacić od 7 tysięcy złotych za dobę. Najbardziej ekskluzywnie apartamenty potrafią kosztować 36 tysięcy. (GZL) Fot. Lucyna Nenow

Baby Driver Polsat, 22:30

Baby zarabia na życie, biorąc udział w napadach jako kierowca. Jego zadaniem jest zabranie ekipy z miejsca zdarzenia. Kiedy poznaje dziewczynę marzeń, postanawia porzucić działalność przestępczą. Nie będzie to proste.

Poziomo:

- 1) szczególny równoległobok,
- 6) jedwabna kurtka dżokeja,
- 11) „Ostatnia ...”, film biograficzny J.P. Matuszyńskiego,
- 12) przedstawienie lekkiej muzy,
- 13) hotelowa miara czasu,
- 14) roślina ozdobna, georginia,
- 15) skaień lub łuszczek,
- 17) wytyczona trasa turystyczna,
- 18) kawalerzysta z lanca,
- 19) zgromadzenie owiec na hali,
- 20) dawna pewność siebie, tupet,
- 23) powstaje z małej iskry,
- 25) ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem,
- 26) aktorka z filmu „Pan Wołodyjowski”,
- 27) haftowana kurtka góralska, gunia,
- 28) smaczny kawałek pokarmu,
- 31) poskramiacz dzikich zwierząt,
- 34) nalot na miedzi, patyna,
- 36) religijna ceremonia, rytuał,
- 37) hodowla buraków ćwikłowych,
- 38) nawilżający do twarzy,
- 39) „... Samum”, polski film akcji,
- 40) polska telenowela z rodziną Lubiczów.

Pionowo:

- 2) miasto nad Węglanką i Drzewiczką,
- 3) Floriańska w wawelskim grodzie,
- 4) „Martin ...”, powieść Jacka Londona,
- 5) w ręku gitarzysty rockowego,
- 6) Wincenty, pierwszy polski

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
■	■	11				■	■	12	
13		■	■	■	14		■	■	■
■	■	15	16			■	■	■	■
17			■	■	■	18		■	19
■	■	■	20	21		■	■	■	■
23	24		■	■	■	■	■	25	
	■	■	26			■		■	■
27			■				■	28	29
	■	■	■	30			■	■	■
31	32	33					■	34	35
■	■	■	■				■	■	■
36			■				■	37	
■	■	■	■				■	■	■
38			■	39			■	40	

AUTOPROMOCJA 0110990363

GŁOS

w prenumeracie z Tele Magazynem

☎ 94 340 11 14

kronikarz,

- 7) kraj w Ameryce Środkowej,
- 8) Co ..., to obyczaj,
- 9) „Miasteczko ...”, serial USA,
- 10) uwodzi kobiety, flirtiarz,
- 16) wyspa grecka z synem Dedala w nazwie,
- 21) Bruce, aktor z „Wejścia smoka”,
- 22) piętro widowni teatralnej,
- 23) dzierzawa sprzed lat, najem,

24) „... Pi”, film Anga Lee,

- 29) roślina warzywna podobna do cykorii,
- 30) daje początek strumieniowi,
- 32) ciężarówka produkowana w NRD,
- 33) skarbiec odkryty przez Alibabę,
- 34) reguluje przepływ wody w kanale,
- 35) niewiadoma w równaniu.

ROZWIĄZANIE NR 89

Z	K	■	■	C	H	R	Z	E	S	T	■	U	■	Z	■	B
L	A	S	U	C	H	■	Z	■	K	■	R	A	C	H	E	L
Y	E	■	■	A	W	E	R	S	J	A	■	H	■	B	■	Z
L	O	N	D	O	N	■	P	■	P	■	B	R	A	W	U	R
O	■	■	■	G	■	■	P	■	I	■	R	O	G	A	■	■
S	A	N	D	R	A	■	C	■	N	■	N	A	Z	A	R	E
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
P	R	A	W	D	A	■	A	■	T	■	■	S	K	R	Z	P
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
B	A	S	Z	T	A	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
O	■	■	■	J	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
S	A	L	A	M	I	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
T	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
O	S	T	R	O	W	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
N	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)

Intuicja wskaże właściwy kierunek. Horoskop dzienny to wyraźna podpowiedź, by znaleźć chwilę dla siebie oraz swoich marzeń.

Ryby (19.02 - 20.03)

Nieoczekiwana wiadomość może odmienić twoje plany. Horoskop na dziś podpowiada, by zachować elastyczność i otwartość.

Baran (21.03 - 19.04)

Konsekwencja przyniesie efekty. Horoskop dzienny na wtorek wróży, że skupienie na priorytetach pozwoli uniknąć zbędnego stresu.

Byk (20.04 - 20.05)

Nowe pomysły otworzą przed tobą ciekawe możliwości. Horoskop dzienny radzi zaufać swojej kreatywności i działać odważnie.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)

Determinacja pomoże osiągnąć wyznaczony cel. Horoskop na dziś sugeruje unikać pośpiechu. Dostrzeżesz dzięki temu ważne szczegóły.

Rak (22.06 - 22.07)

Harmonia w relacjach poprawi ci nastrój. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że warto znaleźć dzisiaj czas na rozmowę z bliską osobą.

Lew (23.07 - 22.08)

Dzień sprzyja porządkom i planowaniu. Horoskop dzienny zapowiada, że drobne zmiany przyniosą zaskakująco dobre efekty.

Panna (23.08 - 22.09)

Twoja pewność siebie przyciągnie uwagę. Horoskop na dziś radzi działać śmiało, lecz pamiętać również o dyplomacji w kontaktach.

Waga (23.09 - 22.10)

Emocje będą silniejsze niż zwykle. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że zachowując równowagę, unikniesz niepotrzebnych napięć.

Skorpion (23.10 - 21.11)

Czeka Cię inspirujące spotkanie. Horoskop dzienny mówi, że warto dzisiaj słuchać intuicji oraz korzystać z nowych możliwości.

Strzelec (22.11 - 21.12)

Spokój i cierpliwość pomogą rozwiązać trudną sprawę. Horoskop na dziś wróży, że wieczór będzie sprzyjał odpoczynkowi oraz refleksji. **Koziorożec (22.12 - 19.01)** Energia będzie sprzyjać działaniu. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że odważna decyzja przyniesie korzyść, a rozmowa poprawi relacje.

ŚWIADCZENIA JEŚLI POBIERASZ EMERYTURĘ I DOSTANIEZ TAKI LIST, LEPIJ NA NIEGO ODPOWIEDZ

ZUS sprawdzi, czy jeszcze żyjesz

Sławomir Draguła
sdragula@nto.pl

Dostałeś z ZUS-u prośbę o potwierdzenie, że żyjesz? Jeśli tak, to odpowiedz, bo od tego zależy czy nadal będziesz otrzymywał świadczenie. Takie listy będą wysłane również do osób mieszkających za granicą.

Jeśli ZUS wypłaca konkretnej osobie emeryturę lub rentę, może co jakiś czas sprawdzić czy ona żyje, a w związku z tym, czy nadal przysługują jej świadczenia. To nic nadzwyczajnego, ale standardowe działanie, które ma mocne uzasadnienie w przepisach.

- Stosujemy taką praktykę jako potwierdzenie dalszego istnienia prawa do emerytury lub renty. Polega to na tym, że wysyłamy do konkretnej osoby specjalny formularz z prośbą o uzupełnienie danych osobowych, własnoręczne podpisanie i odesłanie go na podany przez ZUS adres - wyjaśnia Sebastian Szczurek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa opolskiego.

- Własnoręczność podpisu klienta powinien na formularzu potwierdzić organ administracji samorządowej, na przykład urząd gminy. Z takim formularzem można też przyjść do najbliższej placówki ZUS-u, wtedy dokument na miejscu zweryfikuje pracownik sali obsługi klientów.

To rutynowa praktyka ZUS-u, który sprawdza w ten sposób, czy danej osobie nadal przysługuje świadczenie.

ZUS może mieć wątpliwości

Sprawdzenie czy świadczeniobiorca nadal żyje i czy ciągle ma prawo tego żeby otrzymywać emeryturę lub rentę, może mieć miejsce gdy: emerytura lub renta jest dostarczana bezpośrednio przez li-

stonosza lub przekazywane na rachunek w banku, a korespondencja jest zwracana, dwukrotnie nastąpi zwrot korespondencji w innych sprawach, np. uzupełnienia niezbędnych informacji lub wyjaśnienia niezgodności danych osobowych w posiadanej do-

kumentacji, dwukrotnie nastąpi zwrot korespondencji i świadczenia z adnotacją, że dana osoba nie żyje, emeryt lub rencista nie zgłasza się na kilkakrotne wezwanie organu rentowego, nastąpi zwrot korespondencji z adnotacją urzędu pocztowego, że adresat

nie mieszka pod wskazanym adresem, osoby trzecie poinformują o okolicznościach powodujących ustanie prawa do emerytury lub renty.

Nie tylko w Polsce

Do klientów, którzy mieszkają w Polsce, ZUS może wysłać dwustronicowy formularz o symbolu EMR Poświadczenie dalszego istnienia prawa do pobierania świadczeń. Zawiera on krótkie i proste wyjaśnienie, dlaczego trzeba go wypełnić, kto powinien to zrobić oraz jakie będą skutki, jeśli adresat nie dostarczy go do ZUS-u.

ZUS może też prosić o potwierdzenie prawa do świadczenia, klientów mieszkających poza Polską.

Do tych osób zakład wysłał formularz Oświadczenia emeryta/rencisty zamieszkałego za granicą o istnieniu dalszego prawa do pobierania świadczenia". Ten dokument powinien prawidłowo wypełnić, podpisać i odesłać emeryt, rencista bądź osoba sprawującą faktyczną opiekę nad klientem ZUS-u.

- Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych, który zajmuje się w opolskim oddziale ZUS przyznawaniem emerytur i rent za polsko-niemieckie okresy ubezpieczenia, przeprowadza kontrolę uprawnień do tych świadczeń raz w roku. Weryfikuje, czy osoby mieszkające za granicą, które otrzymują emeryturę na konta ban-

kowe żyją, a więc czy ciągle mają do niej prawo. Średnio każdego roku taka weryfikacja dotyczy około 9 tysięcy emerytów i rencistów spoza Polski - informuje Sebastian Szczurek, rzecznik prasowy w opolskim oddziale ZUS.

Kiedy ZUS wstrzymuje wypłatę świadczenia?

Jeśli emeryt lub rencista, w terminie podanym przez ZUS nie dostarczy wypełnionego i podpisanego formularza (przez co należy też rozumieć ewentualny zwrot korespondencji przez pocztę z adnotacją o braku możliwości jej doręczenia i tym samym - braku możliwości uzyskania poświadczenia odbioru), to ZUS może wstrzymać wypłatę pieniędzy.

Ponadto urząd może zamrozić wypłatę świadczenia, jeśli pieniądze nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od zakładu, czyli zwykle leżących po stronie emeryta lub rencisty. Jak to mogą być okoliczności? Gdy klient wyprosił się i nie podał nowego adresu lub podał adres błędny albo odmawia przyjęcia świadczenia.

- To może być też sytuacja, gdy adresat nie przyjmuje świadczenia w proteście przeciwko niewłaściwie wyliczonej wysokości świadczenia oraz gdy świadczeniobiorca zaginął - wylicza Sebastian Szczurek. ©P

DROBNE

Jak zamieścić ogłoszenie drobne? Telefonicznie: 94 347 35 12
Przez internet: ibo.polskappress.pl
W Biurze Ogłoszeń:

Oddział Koszalin: ul. Partyzantów 17, 75-411 Koszalin, tel. 94 347 35 12
Oddział Słupsk: ul. Henryka Pobożnego 19, 76-200 Słupsk, tel. 59 848 81 03
Oddział Szczecin: Al. Niepodległości 26/U1, 70-412 Szczecin, tel. 91 48 13 310

RUBRYKI W OGŁOSZENIACH DROBNYCH:

- NIERUCHOMOŚCI
- HANDLOWE
- MOTORYZACJA

- FINANSY/BIZNES
- NAUKA
- PRACA

- ZDROWIE
- USŁUGI
- TURYSTYKA

- BANK KWATER
- ZWIERZĘTA
- ROŚLINY, OGRODY

- MATRYMONIALNE
- RÓŻNE
- KOMUNIKATY

- ŻYCZENIA /PODZIĘKOWANIA
- GASTRONOMIA

- ROLNICZE
- TOWARZYSKIE

Nieruchomości

LOKALE UŻYTKOWE - KUPIĘ

KUPIĘ Twój problem z udziałem w nieruchomości, spadku! Nie wiesz co robić, nie dogadujesz się z rodziną, współwłaścicielem? Sprzedaj mi swój udział! 602738759

Zdrowie

NEUROLOGIA

SPEC. Neurolog. NFZ. Bez kolejek. Codziennie. Koszalin, 605-284-364.

Usługi

BUDOWLANO-REMONTOWE

MALOWANIE_DACHÓW.
788-016-988.

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ
Ogłoszenia drobne w Twojej gazecie zleć przez Internetowe Biuro Ogłoszeń: ibo.polskappress.pl

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURKI odchowane 784 461 566.

AUTOREKLAMA

strefa
AGRO

Grunt to biznes.
Serwis nowoczesnego rolnika

strefaagro.pl

REKLAMA

0011538675

GKOŚ.6840.1.2022.ŁG

Postomino, dnia 10.06.2026 r.

Wójt Gminy Postomino

stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399)

informuje, że na tablicy ogłoszeń

Urzędu Gminy w Postominiu wywieszono do publicznej wiadomości na okres 21 dni tj. od dnia 16 czerwca 2026 r. do dnia 7 lipca 2026 r. wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

- działki nr 142/13, 142/14, 142/15, 142/16, 142/17, 142/18, 142/19, 142/20 położone w miejscowości Jarosławiec.

Wykaz znajduje się również na stronie internetowej Gminy

Postomino www.postomino.pl

Project.ZS chce stworzyć wydarzenie z charakterem

Jerzy Wicher
Szczecin

Przez lata Szczecin słyszał zarzuty, że choć ma ogromny potencjał, brakuje mu dużego, rozpoznawalnego festiwalu muzycznego budowanego od podstaw przez lokalne środowisko. Projekt.ZS chce to zmienić. Po kilku latach organizacji koncertów i wydarzeń klubowych młodzi szczecinianie wykonują kolejny krok i organizują pierwszą pełnowymiarową odsłonę festiwalu PROJECT SZCZECIN.

To właśnie industrialny krajobraz dawnej stoczni ma stworzyć atmosferę odróżniającą festiwal od wielu podobnych wydarzeń w Polsce. Stalowe konstrukcje, portowe otoczenie i bliskość Odry od lat stanowią jeden z najbardziej charakterystycznych elementów szczecińskiej tożsamości. Organizatorzy postanowili wykorzystać ten potencjał, zamieniając postoczniową przestrzeń w miejsce spotkania muzyki, miejskiej energii i młodej kultury.

W programie znalazły się nazwiska dobrze znane fanom polskiego rapu. Na scenie pojawią się między innymi Malik Montana, Kali, donGURALesko, Belmondawg, a także Wac Toja i Waima. Szczegółowe zainteresowanie budzi obecność grupy Rów Babicze, która w ostatnich latach wypracowała sobie sta-

Wydarzenie odbędzie się 20 czerwca na terenach postoczniowych przy hotelu Vulcan.

tus jednego z najbardziej charakterystycznych zjawisk na krajowej scenie alternatywnego rapu. Jednak organizatorzy podkreślają, że PROJECT SZCZECIN nie ma być wyłącznie serią koncertów. Równie ważne są doświadczenie uczestników i atmosfera wydarzenia. Na terenie festiwalu powstaną strefy relaksu, gastronomii oraz dodatkowych aktywności. Zapowiedziano również przestrzenie rekreacyjne, strefy spotkań oraz rozbudowaną część DJ-ską, która pozwoli utrzymać energię imprezy do późnych godzin nocnych.

To podejście nie jest przypadkowe. Projekt.ZS od po-

czątku budował swoją markę wokół idei społeczności. Organizatorzy wielokrotnie podkreślali, że chcą tworzyć wydarzenie, stawiając na autentyczność, dostępność i bliski kontakt z uczestnikami. Zamiast kopiować największe komercyjne festiwale, próbują stworzyć wydarzenie wyrastające z lokalnej energii Szczecina i jego młodego pokolenia. Nie bez znaczenia jest również moment, w którym festiwal debiutuje. Szczecin coraz śmielej wykorzystuje swoje postindustrialne przestrzenie do organizacji wydarzeń kulturalnych i muzycznych. Teraz do tej mapy dołącza kolejna lokaliza-

cja, która ma szansę stać się nowym symbolem miejskiego lata.

Czy PROJECT SZCZECIN stanie się wydarzeniem, które na stałe wpisze się do kalendarza największych imprez Pomorza Zachodniego? Jedno jest pewne – Szczecin od dawna nie miał festiwalu tworzonych z takim rozmachem przez ludzi, którzy chcą nie tylko zapraszać artystów, ale także budować własną muzyczną tożsamość miasta. Jeśli organizatorom uda się połączyć mocny line-up z wyjątkowym klimatem postoczniowych terenów, może okazać się, że właśnie rodzi się nowa festiwalowa marka regionu.

KRÓTKO

SZCZECIN

Wtorki dla seniorów

Inspirujące Wtorki Seniora, to idealna przestrzeń dla wszystkich „nieodwracalnie dojrzałych”. Dla wszystkich, którzy chcą się bawić, poznawać nowych ludzi, dzielić się talentami i pogłębiać swoją wiedzę. Wstęp na wydarzenia jest zawsze wolny, więc nie musisz bać się o bilety. Wydarzenie odbywa się cyklicznie w klubie Słowianin, start o godz. 11.

KOSZALIN

Z Beksińskim po drodze

Czy można jeszcze powiedzieć coś nowego o Zdzisławie Beksińskim? Grzegorz Gajewski, reżyser i scenarzysta dokumentu, związany przez wiele lat z rodziną Beksińskich udowadnia, że tak. Jego najnowszy pełnometrażowy dokument to wielowymiarowy portret Mistrza, stworzony z głosów tych, którzy byli mu najbliżsi. W filmie usłyszymy m.in. Wiesława Ochmana,

Henryka Wańka i Józefa Opalskiego. Obraz dopełniają unikatowe, prywatne nagrania z domowego archiwum Beksińskich, które w połączeniu z podróżą ekipy filmowej po ważnych dla artysty miejscach, tworzą niezwykle autentyczny wizerunek malarza.

Czwartek, Koszalińska Biblioteka Publiczna, godz. 18

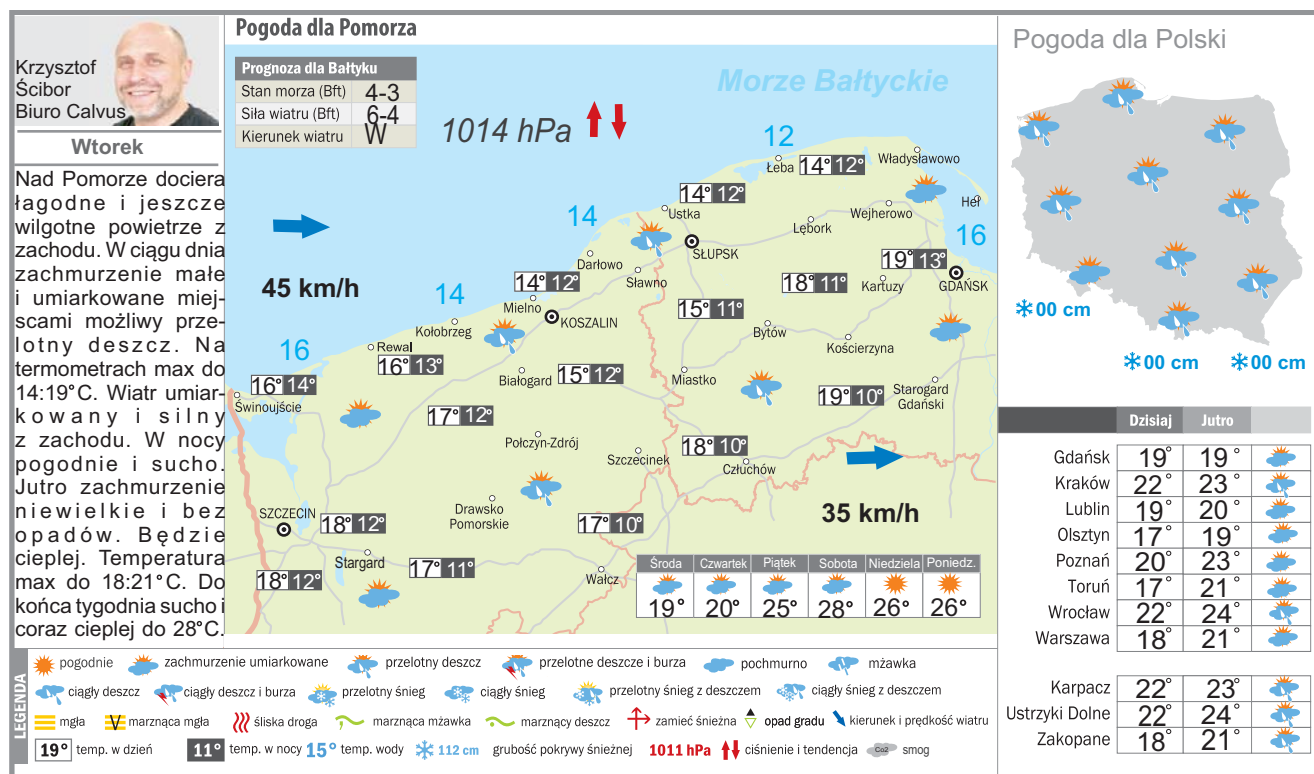
SŁUPSK

Miejskie vibracje

Wspólnie z Uniwersytetem Pomorskim w Słupsku i Samorządem Studenckim Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku miasto zaprasza w piątek na dwa dni pełne energii, sportu i muzyki! W tym roku urodziny ratusza i studenckie juwenalia połączą siły pod hasłem „Słupsk & Uniwersytet - Jeden Vibe 2026”. Wydarzenie jest otwarte i bezpłatne! W programie szereg aktywności sportowych i kulturalnych: gry, wydarzenia, mecze, koncerty i wiele innych

POGODA

Marciniak i Messi zaczynają MŚ. Czas też na Francję i Norwegię

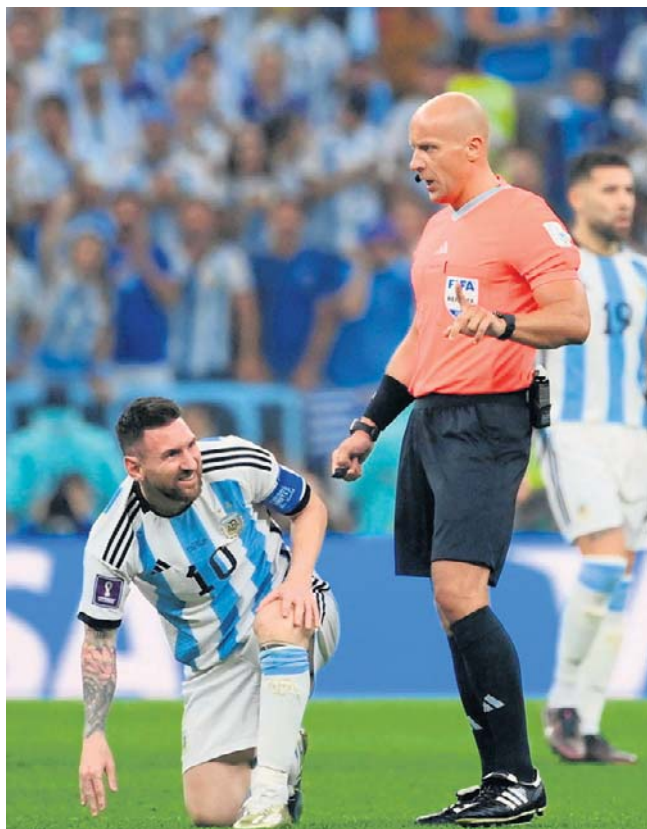
Jacek Czaplowski
redakcja@polskapress.pl

PIŁKA NOŻNA. Niemal tydzień po otwarciu mistrzostw świata do gry wkraczają obrońcy tytułu. W nocy z wtorku na środek Argentyna zagra z Algierią, a sędzią spotkania będzie Szymon Marciniak.

Marciniak jest świadom, że nie powtórzy największego sukcesu w karierze, a więc nie będzie rozjemcą wielkiego finału tak jak cztery lata temu w Katarze. FIFA ma jednak do niego wyraźną słabość. Dlatego to jemu przypadło poprowadzenie meczu z udziałem aktualnego mistrza świata.

45-letni sędzia do tej pory gwizdał na dwóch mundialach. W Rosji i Katarze poprowadził łącznie pięć spotkań. Aż w trzech nich zagrała Argentyna. Teraz w szóstym występie znów na nią trafia. Wielu się to zwyczajnie nie podoba. - Sędzia nie powinien kojarzyć się z jednym zespołem. FIFA o tym zapominała albo zapomniła, że Marciniak ma na koncie taką serię meczów - uważa Rafał Rostkowski, ekspert TVP Sport i przypomina: Algieria, nadchodzący rywal Argentyny, też zna Polaka na wylot, bo pięć lat temu gwizdał jej podczas turnieju Arab Cup. To dobre wspomnienia, bo wygrała wówczas oba mecze zagwarantowane przez naszego rodaka.

Przygotowania do mundialu Marciniak zaczął już kilka miesięcy temu, zanim dowiedział się, że w ogóle otrzyma zaproszenie. W grudniu przeszedł zabieg kontuzjowanej nogi. Potem oszczędzał się w PKO Ekstraklasie. Aż w ostatnim dniu maja wyfrunął na zgrupowanie do Stanów Zjednoczonych. W wywiadzie

Szymon Marciniak sędziował Lionelowi Messiemu m.in. w finale mistrzostw świata 2022 Argentyna - Francja

dla Łączy nas Piłka mówił: - Jadę na mundial jako doświadczony, spełniony arbiter. Wiem, że jeśli będę sędziował dobrze, to jestem w gronie osób mających szansę na bardzo fajny wynik. Jestem głodny sędziowania i będę się cieszył każdym meczem.

Razem z Marciniakiem do meczu Argentyna - Algieria zostali zaangażowani dwaj inni Polacy, jego asystenci: Adam Kupsik i syn Michała Listkiewicza, Tomasz. W obsadzie nie ma Tomasza Kwiatkowskiego, który z innym zespołem obsługiwał VAR podczas niedzielnego spotkania Holandii z Japonią (2:2). Marciniak czeka jeszcze więcej

wyzwań niż na poprzedniej imprezie. Będzie biegać z przyczepioną do ucha kamerą, a jeśli podejmie się analizy VAR przed monitorem to decyzję ogłosi potem przez mikrofon całemu stadionowi. Zgodnie z zaleceniem FIFA dwukrotnie przerwie grę, by piłkarze mogli się nawodnić.

Argentyna zagra z Algierią w Kansas City o 3:00 polskiego czasu. Według bukmacherów drużyna Leo Messiego jest muirowanym faworytem do wygranej. Tuż przed rozpoczęciem mundialu powróciła zresztą na pierwsze miejsce w rankingu FIFA. Jej skład niewiele się zmienił od poprzedniego turnieju. Mecz nie

przegrała od września ubiegłego roku. W sparingach poprzedzających rywalizację w grupie J, a było ich aż siedem, straciła tylko jedną bramkę. Słowem, jest w formie.

Zanim Argentyna wyjdzie na boisko, to uwaga najpierw zostanie skierowana na dwie inne drużyny. O godz. 21:00 w East Rutherford mistrzostwa rozpocznie Francja w piekielnie silnie obsadzonej grupie I. Jej rywalem będzie Senegal, który dopiero co dał się we znaki USA w towarzyskim spotkaniu, przegranym 2:3.

„Trójkolorowi” są jednak zdecydowanym faworytem. W ataku mają potencjalnie najsilniejszy tercet. Obok kapitana Kyliana Mbappe zostaną bowiem ustawieni Ousmane Dembele z Michaelem Olise. Ten ostatni debiutuje na mundialu. Ma za sobą wybitny sezon w Bayernie Monachium okraszony 22 bramkami i aż 31 asystami. - Ma niezwykłą elegancję i wizję gry - chwali go Mbappe.

O północy w tej samej grupie Irak zagra na stadionie w Foxborough z Norwegią, która wraca po 28 latach (!) oczekiwania. Erlingowi Haalandowi i spółce szyki spróbują pokrzyżować dobrze nam znani piłkarze z PKO Ekstraklasy: lewy obrońca Hussein Ali z Pogoni Szczecin czy środkowy pomocnik Amir Al-Amari reprezentujący Cracovię. ©

NAJBLIŻSZE TRANSMISJE Z MŚ

Francja - Senegal (godzina 21.00, TVP 1, TVP Sport)
Irak - Norwegia (godzina 0.00, TVP 2, TVP Sport)
Argentyna - Algieria (godzina 3.00, TVP 1, TVP Sport)
Austria - Jordania (godzina 6.00, TVP 2, TVP Sport)

Niemcy wbili Curacao 7 goli, ale strzelali więcej... Rekordy strzeleckie mundiali

Paweł Wiśniewski
redakcja@polskapress.pl

PIŁKA NOŻNA. Zwycięstwo Niemiec nad Curacao 7:1 jest najwyższym dotychczas wynikiem na mundialu 2026, ale do rekordowych rezultatów w kronikach nieco jeszcze brakuje.

W historii turniejów finałowych mistrzostw świata trzy razy odnotowano zwycięstwo różnicą dziewięciu goli.

Dwa z takich wyników uzyskała reprezentacja Węgry, która w 1954 roku na mistrzostwach świata w Szwajcarii rozgromiła Koreę Południową 9:0, a w 1982 roku na mundialu w Argentynie zwyciężyła Salwador 10:1. Wynikiem 9:0 zakończyło się też spotkanie w 1974 roku w Republice Federalnej Niemiec między Jugosławią a Zairem (obecna Demokratyczna Republika Konga).

Trzy razy w historii światowego czempionatu zanotowano wynik 8:0, w tym Szwecji z Kubą w 1938 roku we Fran-

cji, Urugwaju z Boliwią w 1950 roku w Brazylii i Niemców z Arabią Saudyjską w 2002 roku w Korei Południowej i Japonii.

Z kolei jedną z pięciu wygranych 7:0 może się pochwalić Polska, która w takich rozmiarach rozgromiła Haiti (obecna Demokratyczna Republika Konda) na mistrzostwach świata 1974 w Niemczech Zachodnich. ©

NAJWYŻSZE ZWYCIĘSTWA MŚ

1934: Włochy - USA 7:1
1938: Szwecja - Kuba 8:0 i Węgry - Indie Holenderskie 6:0
1950: Brazylia - Szwecja 7:1 i Urugwaj - Boliwia 8:0
1954: Urugwaj - Szkocja 7:0, Węgry - Korea Płd. 9:0 i Turcja - Korea Płd. 7:0
1970: Urugwaj - Izrael 6:0
1974: Polska - Haiti 7:0 i Jugosława - Zair 9:0
1978: Argentyna - Peru 6:0 i RFN - Meksyk 6:0
1982: Węgry - Salwador 10:1
1986: ZSRR - Węgry 6:0
2002: Niemcy - Arabia Saudyjska 8:0
2006: Argentyna - Serbia i Czarnogóra 6:0
2010: Portugalia - Korea Północna 7:0
2014: Niemcy - Brazylia 7:1
2022: Hiszpania - Kostaryka 7:0
2026: Niemcy - Curacao 7:1

Obrońca Eintrachtu Frankfurt Nathaniel Brown celebrowa zdobycie bramki na 5:1 w meczu Niemcy - Curacao

Piłkarskie mistrzostwa świata w statystykach. Tabele, punkty, gole

Zbigniew Czyż
redakcja@polskapress.pl

PIŁKA NOŻNA. Za nami pierwsze rozstrzygnięcia na mundialu w USA, Meksyku i Kanadzie. Jak mistrzostwa świata wyglądają w liczbach?

GRUPA A
Wyniki: Meksyk - Republika Południowej Afryki 2-0 (Quinones 9, Jimenez 67), **Korea Południowa - Czechy 2-1** (Hwang In-Beom 67, Oh Hyeon-Gyu 80 - Krejci 59).

1. Meksyk	1	3	2-0
2. Korea Południowa	1	3	2-1
3. Czechy	1	0	1-2
4. RPA	1	0	0-2

GRUPA B

Wyniki: Katar - Szwajcaria 1-1 (Muheim 90+4 - Embolo 17), **Kanada - Bośnia i Hercegowina 1-1** (Larin 78 - Lukic 21).

1. Szwajcaria	1	1	1-1
2. Kanada	1	1	1-1
3. Katar	1	1	1-1
4. Bośnia i Hercegowina	1	1	1-1

GRUPA C

Wyniki: Brazylia - Maroko 1-1 (Vincius Junior 32, Saibari 21), **Haiti - Szkocja 0-1** (McGinn 28).

1. Szkocja	1	3	1-0
2. Maroko	1	1	1-1
3. Brazylia	1	1	1-1
4. Haiti	1	0	0-1

GRUPA D

Wyniki: USA - Paragwaj 4-1 (Bobadilla 7, Balogun 31, 45+3, Reyna 90+8 - Mauricio 73), **Australia - Turcja 2-0** (Irankunda 27, Matcalfe 75).

1. USA	1	3	4-1
2. Australia	1	3	2-0
3. Turcja	1	0	0-2
4. Paragwaj	1	0	1-4

GRUPA E

Wyniki: Niemcy - Curacao 7-1 (Nmecha 6, Schlotterbeck 38, Havertz 45+5, 88, Musiala 47, Brown 68, Undav 83 - Comenencia 21).

Wybrzeże Kości Słoniowej - Ekwador 1:0 (Diallo 90).

1. Niemcy	1	3	7-1
2. WKS	1	3	1-0
3. Ekwador	1	0	0-1
4. Curacao	1	0	1-7

GRUPA F

Wyniki: Holandia - Japonia 2-2 (van Dijk 51, Summerville 64 - Nakamura 57, Kamada 89), **Szwecja - Tunezja 5-1** (Ayari 7, 90+6, Isak 30, Gyokers 59, Svanberg 84 - Rezik 43).

1. Szwecja	1	3	5-1
2. Japonia	1	1	2-2
3. Holandia	1	1	2-2
4. Tunezja	1	0	1-5

KLASYFIKACJA STRZELCÓW

2 gole: Folarin Balogun (USA), Kai Havertz (Niemcy), Yasin Ayari (Szwecja); **1 gol:** Deniz Undav, Nathaniel Brown, Jamal Musiala, Felix Nmecha, Nico Schlotterbeck (Niemcy), Hwang In-Beom, Oh Hyeon-Gyu (Korea Płd.), Livano Comenencia (Curacao), Briel Embolo (Szwajcaria), Nestor Irankunda, Connor Metcalfe (Australia), Julian Quinones, Raul Jimenez (Meksyk), Keito Nakamura, Daichi Kamada (Japonia), Ladislav Krejci (Czechy), Cyle Larin (Kanada), Jovo Lukic (Bośnia), Mauricio (Paragwaj), John McGinn (Szkocja), Giovanni Reyna (USA), Ismael Sibar (Maroko), Vincius Junio (Brazylia), Amad Diallo (WKS), Alexander Isak, Mattias Svanberg, Viktor Gyokeres (Szwecja).

KLASYFIKACJA ASYST

2 asysty: Denis Undav, Joshua Kimmich (Niemcy), Ryan Gravenberch (Holandia), Alexander Isak (Szwecja); **1 asysta:** P. Okon-Egster (Australia), Promise David (Kanada), Alexander Freeman, Malik Tillman, Christian Pulisic (USA), Erik Lira (Meksyk), Hwang In-Beom (Korea Południowa), Julio Enciso (Paragwaj), Lee Kang-In (Korea Płd.), Bruno Guimaraes (Brazylia), Brahim Diaz (Maroko), Roberto Alvarado (Meksyk), Sead Kolasinac (Bośnia i Hercegowina), Vladimir Coufal (Czechy), Koki Ogawa (Japonia), Takefusa Kubo (Japonia), Wilfried Singo (WKS), Florian Wirtz, Nathaniel Brown (Niemcy), Hannibal Mejbri (Tunezja), Lucas Bergwall, Viktor Gyokers (Szwecja), Wilfried Singo (WKS).

AML Słupsk podbił Zamość. Grad medali lekkoatletów

Maja Gondek wygrała w Zamościu bieg sprinterski na 100 m

Jakub Lisowski
sport@gp24.pl

24 medale zdobyli lekkoatleci AML Słupsk w Mistrzostwach Ludowych Zespołów Sportowych. Zawody odbyły się w Zamościu.

AML już w Mistrzostwach Okręgu Pomorskiego pokazał, że jest dobrze przygotowany do sezonu. Wywalczył 27 medali i w dobrych nastrojach oczekiwał weekendu.

W Zamościu Słupszczanie znów byli wśród najlepszych. W sumie wywalczyli 24 medale: 11 złotych, 7 srebrnych i 6 brązowych.

- Dało to 1. miejsce w klasyfikacji medalowej oraz punktowej. To też super prognostyk

przed MP U18, U20 i U23 - podkreślają w klubie.

Złoci medaliści:

- Maja Gondek - 100 m U18
- Bartek Pytlik - 100 m U18
- Małgorzata Miedziewska - rzut oszczepem U23
- Jakub Bucewka - rzut oszczepem U18
- Filip Zieliński - skok wzwyż U20
- Kajetan Kosicki - 3000 m z przeszkodami
- Adrian Borowicz - rzut dyskiem U18
- Michalina Mucha - bieg 400 m przez płotki U20
- Oksana Pestka - bieg 800 m U20
- Bartek Pytlik - 200 m U18
- Marek Zakrzewski - 200 m U23

Srebrni medaliści

- Piotr Potyński - oszczep U18
- Marcel Kałużyński - skok wzwyż U18
- Patrycja Dragow - 100 m ppł U20
- Kacper Kasprzyk - 400 m U23
- Oliwia Zwolak rzut oszczepem U18
- Marek Zakrzewski 100m U23
- Anastazja Kolczina - bieg 800 m U23

Brązowi medaliści

- Martyna Mucha - 400 m U20
- Jakub Niemczyk - 400 m U20
- Wiktoria Wójcik - rzut oszczepem U20

- Iga Walczak - 1500 m U20
- Hubert Rutkowski - rzut oszczepem U18
- Anastazja Kolczina - bieg na 3000 m U23

Trenerami AML byli m.in. Mateusz Diak, Bernadeta Kopec i Tomasz Czubak.

Dodajmy, że w niedzielę w Sopocie odbył się mityng - 28. Grand Prix Sopotu im. Janusza Sidły. Wystartowało 3 zawodników AML Słupsk. Marcin Bogdanowicz zajął 3. miejsce na 1000 U16, a czas 2:46.98 to nowy rekord życiowy. Laura Wierzbowska była 2. w biegu na 600 (1:38.57 - rekord życiowy), a 3. była Weronika Hapka. ©©

Czarni Słupsk zatrudnili skrzydłowego. Przed nim drugi sezon w Europie

Michał Piątkowski, (lis)
sport@gp24.pl

KOSZYKÓWKA. Robert Carpenter podpisał kontrakt z Energa Czarnymi Słupsk. To kolejny zawodnik w składzie na nowy sezon.

Amerikanin to gracz występujący na pozycji silnego skrzydłowego, mający 26 lat i 202 cm wzrostu. Dla nowego koszykarza klubu ze Słupska, będzie to drugi rok na europejskich parkietach.

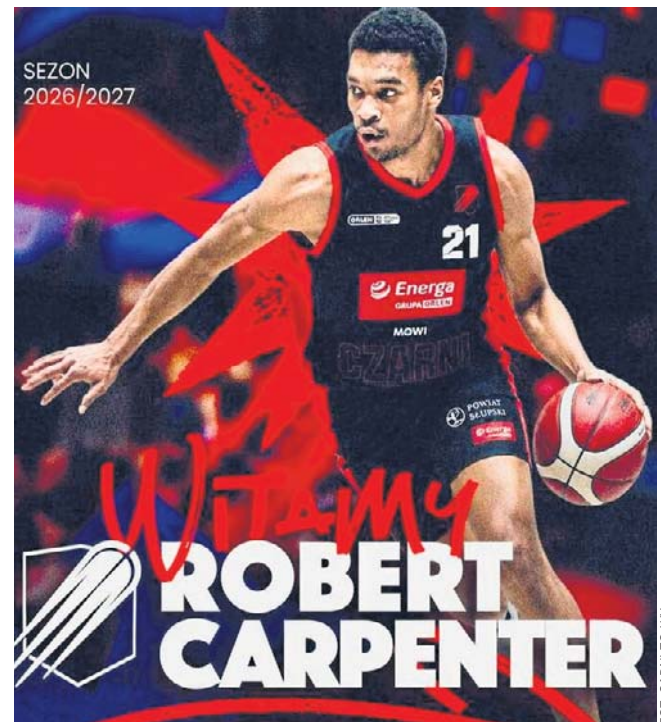
Swoją pierwszy sezon w profesjonalnej koszykówce spędził w szwedzkiej ekstraklasie, gdzie występował w barwach BC Lulea. Był jednym z liderów swojej drużyny, notując średnio 17,2 punktu, 7 zbiórek oraz 0,6 asysty na spotkanie. W karierze akademickiej grał dla

trzech uczelni: St. Bonaventure Bonnies, Mississippi Valley State Delta Devils oraz New Mexico State Aggies.

- To nowoczesny silny skrzydłowy, który potrafi skutecznie zdobywać punkty zarówno z półdystansu, jak i zza linii trzech punktów. Charakteryzuje się dużą mobilnością, dobrze porusza się bez piłki i efektywnie współpracuje z partnerami w akcjach pick and roll - zachwala klub.

Kolejne transfery na dniach. Przypomnijmy, że wcześniej Czarni zatrudnili m.in. Kacpra Borowskiego czy 29-letniego rozgrywającego z Serbii Djordje Dimitrijevicia, który ma za sobą dłuższe ogranie na europejskich parkietach.

A w OBL trwa finał pomiędzy Legią Warszawa a Zastalem Zielona Góra. ©©

Robert Carpenter ostatnio dobrze się prezentował w lidze szwedzkiej

SP-16 Słupsk najlepszy w krajowym turnieju Orlen Orlik Basket Cup

Jakub Lisowski
sport@gp24.pl

KOSZYKÓWKA. Rok temu srebro, a w tym złoto. Kolejny sukces na koncie SP-16 Słupsk.

W Orlen Orlik Basket Cup pod patronatem Jeremy Sochana zagrało 16 najlepszych drużyn z 16 województw. Województwo pomorskie reprezentowała Szkoła Podstawowa nr 16 w Słupsku (trener Robert Jakubiak), która w Sopocie wygrała wszystkie spotkania: SP 1 Nie-

modlin - 59:29, SP 12 Starachowice - 71:14, SP 2 Bielsk Podlaski - 65:22, SP 19 Włocławek - 47:33, SP 2 Bielsk Podlaski - 53:32 i w finale PSP 2 Grójec - 65:34. Najlepiej asystującym zawodnikiem turnieju wybrano Krzysztofa Nitkę, który wraz z Michałem Kaczmarczykiem znaleźli się w najlepszej „5” zawodów. Wyróżnieni chłopcy i trener Jakubiak w listopadzie polecą do USA na treningi z Sochanem.

To kolejny sukces koszykarzy związanych z SP-16 i Czarnymi Słupsk w ostatnim czasie.

Drużyna SP-16 Słupsk z medalami i pucharem za zwycięstw w Orlen Orlik Basket Cup

Kilka dni wcześniej w słupskiej hali Gryfia odbył się Ogólnopolski Finał Igrzysk Młodzieży Szkolnej (klasy VI) w koszykówce 3x3 chłopców. Zagrało 10 drużyn. Młodzi słupszczanie awansowali do finału, ale w nim lepszy okazał się zespół SP 2 Włocławek (10:12).

Drużyna Szkoły Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 16 w Słupsku wystąpiła w turnieju w składzie: Michał Kaczmarczyk, Mikołaj Muraszko, Krzysztof Nitka i Leon Tymiański. - Zawodnicy mistrzowskiej drużyny na co

dzień reprezentują barwy Energa BranQ Czarni Słupsk. To właśnie tam, równoległe z nauką w SP-16 Słupsk, rozwijają swoje umiejętności i realizują proces szkoleniowy na najwyższym poziomie. W sezonie 2025/2026 zespół sięgnął po tytuł wicemistrza Polski U13 w koszykówce 5x5, a zdobycie złotego medalu Orlen Orlik Basket Cup jest kolejnym potwierdzeniem skuteczności współpracy pomiędzy klubem, a szkołą - podkreślają działacze klubu. ©©